

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Број: 4017/4 -51-01/2019

Датум: 12.12.2019. године

БЕОГРАД

ПРОГРАМ РАДА
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ

Празна страница.

Садржај

	Страна
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	6
1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	7
1.1. Правни статуси.....	7
1.2. Делатност.....	7
1.3. Чланство у међинародним и европским организацијама.....	8
1.4. Унутрашња организација и кадрови	9
1.5. Чланство у Институту	10
1.6. Органи Института.....	11
1.7. Стручна тела Института.....	12
1.8. Финансирање.....	13
1.9. Мисија, визија, циљеви и стратегија института.....	14
2. АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ	16
2.1. АКТИВНОСТ: Доношење, преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената.....	16
2.2. АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената	21
2.3. АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената.....	22
2.4. АКТИВНОСТ: Израда годишњих извештаја за CEN-CENELEC (у складу са Уредбом ЕУ 1025/2012 и Guide 22:2018-01-01).....	22
2.5. АКТИВНОСТ: Израда каталога српских стандарда и сродних докумената	23
2.6. АКТИВНОСТ: Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове веза са прописом и библиографских података о српским стандардима.....	23
2.7. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина	23
2.8. АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и референтних збирки.....	24
2.9. АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација.....	24

2.10.	АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО, ЕУ и СЕФТА	25
2.11.	АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације	25
2.12.	АКТИВНОСТ: Учешће представника Института на заседањима управних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију	27
2.13.	АКТИВНОСТ: Учешће представника Института у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију	27
2.14.	АКТИВНОСТ: Активности Института као информационог центра за стандарде у складу са захтевима докумената СТО и ЕУ, као и на основу споразума СЕФТА ...	27
2.15.	АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2020. годину	28
2.16.	АКТИВНОСТ: Повећање броја чланова Института, промоција користи од чланства и промоција нових услуга	29
2.17.	АКТИВНОСТ: Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда	29
2.18.	АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација и службеног гласила Института ...	30
2.19.	АКТИВНОСТ: Унапређење интернет странице Института	30
2.20.	АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института.....	31
2.21.	АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената	32
2.22.	АКТИВНОСТ: Обуке стручњака за учешће у националној и/или међународној и европској стандардизацији	32
2.23.	АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената	33
2.24.	АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшавање интегрисаног система менаџмента.....	33
3.	СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАѢМЕНТА И ОСОБА	34
4.	РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ.....	34
5.	ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ	35
5.1.	АКТИВНОСТ: Пружање посебних услуга на основу уговора.....	35
5.2.	АКТИВНОСТ: Сарадња са образовним институцијама	35
5.3.	АКТИВНОСТ: Израда предлога за преиспитивање/измену међународних/ европских стандарда у којима се наводе латиничка и ћириличка писма.....	36

ПРИЛОЗИ I.....	38
ПРИЛОГ 1.1 ПРЕГЛЕД БРОЈА СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО КОМИСИЈАМА И МЕТОДАМА ПРЕУЗИМАЊА ЗА 2020. ГОДИНУ	39
ПРИЛОГ 1.2 ПРЕГЛЕД СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО ДИНАМИЦИ ДОНОШЕЊА И ОБЈАВЉИВАЊА, ФАЗАМА ИЗРАДЕ И МЕСЕЦИМА	45
ПРИЛОГ 1.3 МАРКЕТИНГ-ПЛАН ИНСТИТУТА ЗА 2019. ГОДИНУ	46
ПРИЛОГ 1.4 ПЛАН СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2020. ГОДИНУ	54
ПРИЛОГ 1.5 ХАРМОНИЗОВАНИ СТАНДАРДИ СА ЛИСТЕ ЕВРОПСКИХ ПРОПИСА КОЈИ ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ У 2020. ГОДИНИ.....	59
6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2020. ГОДИНУ	64
6.1. Уводне напомене.....	64
6.2. Основни подаци о Институту	65
6.3 Приходи	66
6.4. Расходи.....	67
ПРИЛОЗИ II	80
ПРИЛОГ 2.1 РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ У 2019. ГОДИНИ И ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ У 2020. ГОДИНИ	81
ПРИЛОГ 2.2 ПЛАН КАДРОВА ЗА 2020. ГОДИНУ	83
ПРИЛОГ 2.3 ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У 2020. ГОДИНИ.....	84
ПРИЛОГ 2.4 ПЛАН АКТИВНОСТИ ТЕКУЋЕГ ОДРЖАВАЊА ПОСЛОВНЕ ЗГРАДЕ ИНСТИТУТА У 2020. ГОДИНИ	85
ПРИЛОГ 2.5 ПРЕГЛЕД РАСХОДА ПО НАМЕНАМА И МЕСЕЦИМА У 2020. ГОДИНИ	86
ПРИЛОГ 2.6 ПЛАН СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО У 2020. ГОДИНИ СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ	87

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015 у даљем тексту: Закон), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016 у даљем тексту: Одлука) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 29/2017 у даљем тексту: Статут). Према тим документима, делатност Института обухвата (1) послове доношења, објављивања, преиспитивања и повлачења српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом; (2) пружање стручне помоћи за примену односно испуњавање захтева српских стандарда и (3) послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

Према члану 29. став 1. тачка 1) Одлуке и члана 54. став 1. тачка 1) Статута, Програм рада Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Програм рада) доноси Управни одбор Института. На основу члана 34. став 1. тачка 5) Одлуке и члана 67. став 1. тачка 11) Статута Института, тај документ предлаже директор Управном одбору Института. За Програм рада, као и за његове измене и допуне, потребно је прибавити сагласност оснивача Института, тј. Владе. Годишњи програм рада доставља се министарству надлежном за послове стандардизације у четвртом кварталу текуће године за наредну годину.

У складу са чланом 8. став 5. Одлуке, након доношења закона о буџету, Институт доноси Програм рада, а по потреби, доноси измене и допуне програма рада у складу са Законом којим се уређује буџетски систем.

Програм рада утврђен је на 137. седници Управног одбора, која је одржана 15.11.2019. године.

Усаглашавање финансијског плана Института за 2020. годину, који је саставни део овог програма рада са Законом о буџету Републике Србије за 2020. годину („Сл. Гласник РС”, бр. 84/2019) Управни одбор је извршио на својој 138. седници, одржаној 12.12.2019. године.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

1.1. Правни статуси

Према Закону, Одлуци и Статуту Институт је једино је национално тело за стандардизацију у Републици Србији, установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби.

Оснивање Института уписано је у регистар Привредног суда у Београду 4. јануара 2010. године, у регистарски уложак бр. 5-1208-00.

Права, обавезе и одговорности Института утврђене су Законом, подзаконским и другим правним актима.

Оснивач Института је Република Србија, за коју оснивачка права врши Влада, у складу са законом.

Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

1.2. Делатност

Делатност Института утврђена је чланом 7. Закона, којим је утврђено да Институт обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом. Тачније речено, Институт обавља следеће послове:

- 1) доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима Института;
- 2) даје тумачење српских стандарда, као и тумачење примене српских стандарда, на захтев заинтересоване стране;
- 3) обезбеђује усаглашеност српских стандарда са међународним и европским стандардима;
- 4) води регистар донетих и повучених српских стандарда, у складу са правилима Института;
- 5) учествује у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда, у областима које су од интереса за Републику Србију;
- 6) сарађује са међународним и европским организацијама за стандардизацију и националним телима за стандардизацију држава потписница одговарајућих споразума из области стандардизације;
- 7) извршава задатке у вези са стандардизацијом, у складу са обавезама из потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија;
- 8) обезбеђује доступност јавности донетих и повучених српских стандарда, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих међународних, европских и националних тела за стандардизацију и врши њихову продају;
- 9) доставља обавештење, на захтев органа државне управе, о томе да ли је у области која се уређује техничким прописом донет одговарајући српски стандард или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући међународни или европски стандард;
- 10) делује као информативни центар за стандарде, за информисање и обавештавање о стандардима, у складу са захтевима предвиђеним у одговарајућим међународним споразумима и обавезама које произлазе из чланства у одговарајућим међународним и европским организацијама за стандардизацију;

- 11) представља и заступа интересе стандардизације у Републици Србији у међународним и европским организацијама за стандардизацију;
- 12) одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима, у складу са правилима Института;
- 13) доноси правила на основу којих се доносе, објављују, преиспитују и повлаче српски стандарди;
- 14) поверава заинтересованим странама, у складу са својим правилима, израду предлога српских стандарда у специфичним областима;
- 15) промовише примену српских стандарда;
  - 15а) пружа стручну помоћ за примену односно испуњавање захтева српских стандарда;
  - 15б) послове сертификације производа, система менаџмента и особа;
- 16) обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом и одлуком о оснивању.

Послови наведене у тачкама 1), 2), 4), 8), 13), 14) 15) и 15а) претходног става односе се и на сродне документе (техничке спецификације, техничке извештаје, спецификације доступне јавности, упутства и сл.). Послове наведене у тачкама 15а) и 15б) Институт не може да обавља за истог правног субјекта.

1.3. Чланство у међународним и европским организацијама

Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

- Међународној организацији за стандардизацију (ISO), у којој има статус пуноправног члана од 1950. године;
- Међународној електротехничкој комисији (IEC), у којој има статус пуноправног члана од 1953. године;
- Међународном IEC систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), у којој Институт има статус пуноправног члана од 1985. године;
- Европском комитету за стандардизацију (CEN), у којем има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године;
- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC), у којем има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године.

Пуноправно чланство Института у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC је један од услова за придруживање Републике Србије Европској унији (ЕУ).

Институт је 21. јуна 2011. године потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за телекомуникационе стандарде (ETSI¹⁾) и у контексту правила те европске организације добио статус „националне организације за стандарде”.

Поред непосредног чланства у поменутим организацијама, Институт прати рад и повремено учествује у раду Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/TRADE/WP.6).

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, која се утврђују годишњим програмом рада Института, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

---

¹⁾ ETSI = European Telecommunication Standards Institute

1.4. Унутрашња организација и кадрови

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, који доноси директор Института уз прибављену сагласност Управног одбора. Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Сл.гласник РС”, бр. 61/17,82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/18, 89/18, 102/18, 30/19, 42/19, 59/19), у Институту утврђен је број од 61 запосленог на неодређено време за 2017. годину. Важећи Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту за стандардизацију Србије донет је 22.03.2018. године (бр. 1003/6-51-02/2018) и примењује се од 02. априла 2018. године и Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту за стандардизацију Србије, бр. 920/5-51-02/2019 и примењује се од 13.03.2019. године.

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

- Сектору за опште области стандардизације,
- Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем,
- Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност и
- Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг,

Односно у унутрашњим организационим јединицама у саставу поменутих сектора, као и у Сертификационом телу, која је организациона јединица ван састава сектора на које се примењују исти услови и које има исти статус и третман као одељење.

За послове из делокруга Института који су по својој природи специфични и за које су потребни посебна стручност, самосталност и креативност у раду, предвиђено је да их обавља један самостални извршилац ван сектора, одељења и других организационих јединица, и то саветник за техничко-методолошка питања стандардизације.

У Сектору за опште области стандардизације предвиђено је 17 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, и запослено је 16 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај,
2. Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде.

У Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем предвиђено је 9 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је осам извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије,
2. Одељењу за развој и одржавање информационог система.

У Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност предвиђено је 13 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, и сва места су попуњена. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за издавачку делатност,
2. Одељењу за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи.

У Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг предвиђено је 18 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је 17 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за правне, финансијске и опште послове,
2. Одељењу за продају, маркетинг и едукацију.

У Организационој јединици ван састава сектора Сертификационо тело предвиђено је два извршиоца, укључујући и руководиоца Сретификационог тела, а запослено је два извршиоца.

Као самостални извршилац ван састава сектора и одељења, предвиђен је и запослен 1 извршилац.

Институт је у новембру 2019. године имао 58 запослених на неодређено време и 4 запослена на одређено време, од чега су два радника ангажована на замени привремено одсутних запослених, а два радника су ангажована до попуне упражњених радних места, односно због повећаног обима посла.

Организациона шема Института према акту о систематизацији и организацији радних места приказана је на сл. 1.

НАПОМЕНА Поред назива организационих јединица, односно назива радних места ван организационих јединица уписани су број систематизованих радних места/број систематизованих извршилаца.

Слика 1 – Шематски приказ унутрашње организације Института

Финансијским планом Института за 2020. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за 61 извршиоца, и то: 47 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром; два са вишом школском спремом (ВШС); и 12 са средњом стручном спремом.

1.5. Чланство у Институту

Члан Института може постати привредно друштво, друго правно лице или предузетник који су основани по прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије (у даљем тексту: заинтересоване стране). Учлањење у Институт је добровољно, а чланство се не може преносити или преузимати.

У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови.

Редовни чланови су заинтересоване стране које су се учланиле у Институт по поступку утврђеном у Статуту и Правилнику о чланству Института.

Почасне чланове и заслужне чланове именује Скупштина Института у складу са општим актом о предлагању и именовању почасних и заслужних чланова.

На дан 01. новембар 2019. године Институт је имао 78 редовних чланова.

Структура чланова Института приказана је на слици број 1.

Члан Института има право да непосредно или преко овлашћеног представника учествује у раду и управљању Институтотом, као и право на материјалне погодности које су ближе уређене посебном одлуком Управног одбора²⁾.

Остала права и обавезе чланова Института, као и друга питања у вези са чланством, ближе се уређују Статутом и Правилником о чланству у Институту.

Чланарина у Институту утврђује се одлуком Управног одбора за сваку календарску годину. Одлуку о висини чланарине за 2020. годину Управни одбор донеће до краја 2019. године, у складу са Статутом.

Институт ће и у 2020. години радити на повећању броја чланова Института.

Слика бр. 2 – Структура чланова

1.6. Органи Института

Органи Института су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Скупштина је највиши орган Института. Њу чине оснивач и чланови Института. Привредна друштва, предузећа и друга правна лица чланови Института, као и Оснивач, учествују у раду Скупштине преко овлашћених представника. Сваки члан Института правно лице има по једног представника у Скупштини, а оснивач најмање три представника.

²⁾ Ову одлуку Управни одбор је донео на својој другој седници, одржаној 8. фебруара 2008. године.

Предузетници и физичка лица чланови Института непосредно учествују у раду Скупштине. Члан Института, односно његов представник, као и представници оснивача у Скупштини, имају по један глас.

Скупштина Института конституисана је на првој седници, која је одржана 18. јуна 2007. године.

Управни одбор је орган управљања пословањем Института, који за свој рад одговара оснивачу. Управни одбор има председника и четири члана. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава оснивач. Мандат председника и чланова Управног одбора траје четири године, уз могућност поновног именовања. Управни одбор је именован решењем оснивача (Владе) од 05. априла 2018. године (24 Број: 119-30-01/2018).

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт као правно лице, и то са неограниченом одговорношћу, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговара Управном одбору.

Директора Института именује и разрешава оснивач, на предлог Управног одбора. Директор Института именован је 27. децембра 2018. године.

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара оснивачу. Надзорни одбор има председника и два члана. Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава оснивач. Надзорни одбор именован је решењем Владе Републике Србије 24 број 119-1436/2018 од 14. фебруара 2018. године („Службени гласник РС”, бр. 13/18).

1.7. Стручна тела Института

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе. Стручни савети усмеравају стручни рад комисија за стандарде и сродне документе, које су образоване за поједине области стандардизације. Рад у стручним саветима је добровољан. Председника и чланове стручних савета именује Управни одбор из редова представника чланова Института, који су признати стручњаци у области, односно областима за које је стручни савет образован. За свој рад стручни савети одговарају Управном одбору.

У Институту постоје два стручна савета: Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација.

Нови састави Стручних савета образовани су одлукама Управног одбора које су донете на његовој 130. седници, одржаној 17. маја 2019. године, за наредни петогодишњи мандатни период, тј. од 2019. до 2024. године.

Стручни рад Института у ужим областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе, којих има 162. Ове комисије планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом.

У оквиру својих надлежности, комисије за стандарде предлажу директору Института доношење српских стандарда и сродних докумената у ужим областима стандардизације за које су образоване. Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима стандардизације која су утврђена Законом. Акте о образовању и престанку рада комисија за стандарде доноси директор Института, на предлог надлежног стручног савета.

Слика бр. 3 – Шематски приказ организационе структуре Института

1.8. Финансирање

Према члану 9. Закона, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине:

- 1) из прихода које оствари наплатом чланарина;
- 2) продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација;
- 3) из прихода које оствари продајом услуга;
- 4) из буџета Републике Србије;
- 5) из других извора, у складу са законом.

Потребна средства за рад утврђују се Програмом рада Института, чији је саставни део и финансијски план.

Износ средстава за рад Института који се обезбеђује из буџета Републике Србије одређује се на основу годишњег програма рада, узимајући у обзир предвиђени приход од чланарина, продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, наплате услуга, као и предвиђени приход из других извора. Као индиректни корисник буџетских средстава, ова средства Институт добија преко министарства које је надлежно за питања стандардизације.

Након доношења закона о буџету, ради усклађивања са висином средстава намењених за финансирање Института утврђених тим законом, Институт, по потреби, доноси измене и допуне Програма рада Института.

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје међународне стандарде и сродне документе, стандарде и сродне документе других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Заједнице Независних Држава), као и стандарде и сродне документе Европског комитета за телекомуникационе стандарде и Америчког друштва за испитивање и материјале. При продаји тих публикација примењују каталожке цене њихових издавача, које се прерачунавају у динаре.

У складу са статутом Института, Управни одбор доноси Одлуку о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт, а та одлука објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Министарство финансија и привреде дало је Институту сагласност на висину накнада за услуге које врши у области стандардизације, бр. 401-0665/2013 од 29. марта 2013. године. Измене и допуне овог акта које су у међувремену доношене, нису подразумевале повећање накнада, већ, напротив, олакшице за већи број корисника, као и усклађивање са индексом потрошачких цена у Републици Србији према подацима републичког органа надлежног за послове статистике у претходних 12 месеци у складу са чланом 7. Правилника о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге ("Сл. гласник РС", бр. 14/13, 25/13-испр. и 99/2013), због чега није било потребно прибављање сагласности.

Чланарина у Институту утврђује се одлуком Управног одбора за сваку календарску годину. Одлуку о висини чланарине за 2020. годину Управни одбор донеће до краја 2019. године, у складу са статутом Института.

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, која се утврђују годишњим програмом рада Института, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

На основу мишљења Министарства финансија – Сектора за фискални систем од 18. фебруара 2008. године, Институт није обвезник плаћања пореза на додату вредност (ПДВ) за послове из свог делокруга.

На финансијско-материјално пословање Института примењују се одредбе Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 142/14, 68/15, 103/2015, 99/2016, 113/17, 95/2018 и 31/2019), Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15), као и подзаконских аката за њихово спровођење.

1.9. Мисија, визија, циљеви и стратегија института

Мисија³⁾

Мисија Института је да Републици Србији, заинтересованим странама, члановима Института и целокупној јавности Републике Србије обезбеђује и чини доступне српске стандарде усаглашене са међународним и европским стандардима и да шири свест о значају примене стандарда, као сигурног алата за подизање конкурентности као предузећа тако и целокупне српске привреде. Такође, наша мисија је да Институт и у будуће остане пуно праван члан у међународној и европској стандардизацији, где ће заступати интересе српске привреде.

Визија⁴⁾

Стратегијом унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015–2020. године („Службени гласник РС”, бр. 93/2015) утврђена је визија према којој систем инфраструктуре квалитета у Републици Србији треба да постане високоразвијен, уравнотежен, ефикасан, ефективан и међународно признат јер представља значајну подршку конкурентности домаће привреде, као и да кључни учесници у том систему постану регионални лидери у областима метрологије, стандардизације, акредитације и оцењивања усаглашености.

У складу с тим, визија Института је да у међународним и европским оквирима буде препознат као национална организација за стандардизацију која управља српским системом стандардизације на начин на који се то чини у земљама ЕУ и другим развијеним земљама, која се одликује изврсношћу својих публикација и услуга, као и компетентношћу, професионалношћу и преданошћу својих запослених.

---

³⁾ Друштвена улога Института.

⁴⁾ Представа о томе шта Институт жели да оствари.

Циљеви

Општи циљ Института је да успостави ефективан и ефикасан систем националне стандардизације који ће омогућити да се у прихватљивом року успешно задовоље потребе привреде, оснивача, чланова Института, и других заинтересованих страна у Републици Србији, као и да се створе неопходни услови за убрзано приступање Републике Србије ЕУ, што је истовремено и крајњи циљ државне стратегије. Најважнији појединачни циљеви Института за период од 2016. до 2020. године су:

- 1) одржавање пуноправног чланства Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију, као и активно учешће у њиховом раду и креирању политике стандардизације;
- 2) подизање нивоа свести свих заинтересованих страна и јавности о важности стандардизације и користима примене стандарда у пракси;
- 3) активно укључивање што већег броја заинтересованих страна, нарочито МСП у рад комисија за доношење стандарда;
- 4) обезбеђење превођења приоритетних европских стандарда на српски језик;
- 5) увођење нових услуга и повећање ефикасности у пружању свих услуга Института.

Стратешка оријентација⁴⁾

У остваривању својих циљева Институт ће:

- интезивно радити на преузимању првенствено европских стандарда (EN⁵⁾) и сродних докумената; уколико за поједине предмете стандардизације они не постоје и не предстоји њихово доношење, преузимаће међународне стандарде и сродне документе, а тек уколико ни они не постоје и не предстоји њихово доношење, развијаће изворне српске стандарде и сродне документе или ће преузимати националне стандарде других земаља;
- при преузимању европских стандарда и сродних докумената приоритет ће имати преузимање хармонизованих стандарда и хармонизационих докумената (HD⁶⁾), јер они садрже техничке појединости помоћу којих се на најрационалнији начин могу испунити основни захтеви европских директива „Новог приступа”, а при утврђивању приоритета Институт ће имати у виду првенствено европске директиве које су транспоноване у домаће техничке прописе, као и оне чије транспоновање је у припреми;
- кад год је могуће, европски, односно међународни стандарди и сродни документи, биће преузимани превођењем на српски језик, а уколико се то не буде могло остварити у разумном року, биће преузимани на једном од службених језика европских организација за стандардизацију, по правилу на енглеском језику;
- интезивно радити на развоју и унапређењу нових услуга, као што су сертификација система менаџмента, услужно превођење стандарда, национални знак усаглашености, пружање стручне помоћи у примени српских стандарда, и то путем обуке сопствених кадрова, праћењем и анализирањем тржишта, развојем и успостављањем неопходних докумената и поштовањем свих тржишних принципа пословања.
- пружати стручну помоћ у примени српских стандарда коју ће усмерити првенствено на област система менаџмента безбедношћу и здрављем на раду у циљу усаглашавања са важећим захтевима закона и осталих прописа за безбедност и здравље на раду; такође, пружаће стручну помоћ у примени српских стандарда у области заштите података о личности.

---

⁴⁾ Скуп метода и средстава за остварење визије Института.

⁵⁾ Скраћеница која потиче од француског термина *Européen Norm* (европски стандард).

⁶⁾ Скраћеница која потиче од енглеског термина *Harmonization Document* (хармонизациони документ). Хармонизационе документе објављује само CENELEC и они имају исти статус као европски електротехнички стандарди.

2. АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

2.1. АКТИВНОСТ: Доношење, преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

Правни основ за доношење српских стандарда и сродних докумената је члан 7. Закона При планирању доношења српских стандарда и сродних докумената у 2020. години у обзир су узета три најзначајнија приоритета који произилазе из уговора и стратешких документа, а које је потписала Република Србија:

- испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) и започетих преговора у вези са Преговарачким поглављем 1 – Слободан проток робе;
- испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о слободној трговини у Централној Европи (СЕФТА⁷⁾);
- приступање Светској трговинској организацији (СТО);

У контексту поменутих интеграција, хармонизација српских стандарда са међународним и европским стандардима треба да допринесе постепеном смањењу техничких препрека у трговини између Републике Србије и других земаља, да би у моменту приступања тим организацијама препреке биле уклоњене.

При приступању СТО Република Србија ће, поред осталих докумената, морати да прихвати Споразум о техничким препрекама у трговини, који у Анексу 3 садржи Кодекс добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда. Као национална организација за стандардизацију, Институт је још почетком 1998. године званично обавестио Информациони центар ISO/IEC у Женеви да добровољно прихвата и да ће се у свом раду придржавати овог кодекса. Прихватајући овај кодекс Институт се, поред осталог, обавезао да као основу за израду српских стандарда користи међународне стандарде или бар њихове најважније делове, када ови стандарди постоје или су пред објављивањем.

Имајући у виду укупан број европских стандарда, преузимање ће се вршити претежно методом проглашавања. Иако је за кориснике најкорисније превођење стандарда, ова метода ће бити коришћена у случајевима када заинтересоване стране желе и могу да обезбеде квалитетне стручне преводе европских, међународних или националних стандарда других земаља који служе као основа за доношење одговарајућих српских стандарда, односно финансијска средства која су потребна за прибављање таквих превода по тржишним условима. Такође, Институт ће користити и своје ресурсе за превођење да би обезбедио да се одржи континуитет приликом објављивања нових издања стандарда који су претходно били објављени методом превођења.

У складу са обавезама из Закона и Одлуке, Институт је припремио план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2020. годину. Тај план је део овог програма рада, у делу који се односи на доношење српских стандарда и сродних докумената и представља синтезу појединачних планова доношења српских стандарда и сродних докумената за 2020. годину од стране 173 техничка радна тела Института (комисије за стандарде, поткомисије и стручни савети). Свако од тих радних тела је свој план за 2020. годину припремило на основу свог програма рада у припадајућој области стандардизације, као и стратешког плана доношења стандарда у РС за период 2019-2021, узимајући у обзир потребе органа државне управе, привредних субјеката, тела за оцењивање усаглашености, научноистраживачких организација, образовних установа и других заинтересованих страна чији представници учествују у раду комисија.

---

⁷⁾ CEFTA = Central Europe Free Trade Agreement

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2020. годину израђен је по методологији по којој су планске категорије резултати три фазе израде српских стандарда, и то: предлози нових пројеката⁸⁾, нацрти стандарда⁹⁾, дефинитивни текстови нацрта стандарда¹⁰⁾ и објављени стандарди¹¹⁾. Број планираних стандарда за сваку појединачну комисију дат је у табели 1, у прилогу 2.1, а ознаке и наслови свих планираних стандарда дати су у Плану доношења српских стандарда и сродних докумената за 2020. годину, који се објављује на интернет-презентацији Института.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2020. годину састоји се из три дела. Делови плана детаљно су описани у активности 2.3. План доношења стандарда је јаван и доступан на интернет страници Института.

У 2020. години Институт планира рад на укупно 3.955 српских стандарда и сродних докумената. Од тог броја неки ће бити завршени до фазе нацрта, неки до фазе дефинитивног текста нацрта, а неки до фазе стандарда (објављеног документа). У складу с тим, у 2020. години планира се израда 1.091 нацрт и 1.874 дефинитивна текста нацрта, као и објављивање 1.660 српских стандарда и сродних докумената. Преглед активности у вези са доношењем стандарда у 2020. години дат је у табели 2.1 овог документа.

У 2020. години Институт ће започети рад на 187 стандарда и сродних докумената на српском језику. Од тог броја, у Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај је унето у план 74 стандарда, у Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде 64 стандарда и у Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије 49 стандарда.

У 2020. години ће бити започет рад и на преузимању 213 стандарда усаглашена са међународним стандардима и сродним документима (163 са ISO, 27 са ISO/IEC и 23 са IEC), а планира се рад и на 37 изворних српских стандарда, као резултат преиспитивања и доношења одлуке о ревизији и/или измени постојећих издања.

Институт је позвао релевантна министарства Владе Републике Србије и Акредитационо тело Србије да доставе листе српских стандарда и сродних докумената које Институт треба да донесе у 2020. години за потребе спровођења техничких и других прописа у областима за које су надлежна поједина министарства. Своје предлоге за израду српских стандарда у 2020. години, који су релевантни за имплементацију техничких прописа Институту су доставили Министарство заштите животне средине, Министарство одбране, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство здравља, Министарство унутрашњих послова и Министарство рударства и енергетике.

Такође, и од других заинтересованх страна, као што су привредна друштва, друге организације и заједнице, корисници услуга Института, друга правна и физичка лица, Институту је достављено укупно 168 предлога, које су релевантне комисије за стандарде анализирале и од тог броја прихватиле 25 предлога који су унети у план доношења српских стандарда за 2020. годину. Укупан број организација и број стандарда који су достављени Институту дат је у **табели 2.2** док је у **табели 2.3** дат број стандарда који су након анализа од релевантних комисија за стандарде унети у план за 2020. годину.

---

⁸⁾ Одређени предмет рада у плану доношења стандарда који је планиран да се донесе као нови стандард или као измена или ревизија претходног издања стандарда.

⁹⁾ Документ настао уобличавањем преднацрта у складу са одредбама релевантних упутстава Института, на којем је извршена унификација и који се, одлуком комисије за стандарде, ставља на јавну дискусију.

¹⁰⁾ Документ настао на основу нацрта и примедба и предлога достављених у периоду јавне дискусије које је комисија за стандарде усвојила и који одлуком комисије за стандарде добија сагласност за објављивање.

¹¹⁾ Документ настао уобличавањем дефинитивног текста нацрта и који је решењем директора утврђен као стандард или сродни документ.

У организационим јединицама Института, односно ширим областима стандардизације планира се доношење следећих стандарда и сродних докумената:

У области **рударства и металургије** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: ватростални материјали, челик; племенити метали; бакар и легуре бакра; методе хемијских анализа гвожђа и челика; лаки метали и њихове легуре; испитивања без разарања; механичка испитивања метала; рударство; нафтно рударство; металургија праха.

У области **машинства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: високе производне технологије, машине алатке и ситан алат; заваривање и сродни поступци; посуде и опрема под притиском; дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт; делови за причвршћивање (навоји, вијци и навртке); технички цртежи, толеранције и зупчаници; гасна инфраструктура, опрема за природни течни нафтни гас; мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије; уређаји за грејање и грејна тела; индустријске арматуре; гасни апарати; котловска постројења и цевоводи; индустријске арматуре; лифтови, покретне степенице и покретна газишта; безбедност машина; хидрауличне машине и криогена техника; механичке вибрације и удари.

У области **грађевинарства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: бетон, армирани бетон и преднапрегнути бетон; гипс и производи од гипса; врата, прозори и грађевинско стакло; топлотна техника у грађевинарству; савремени керамички материјали; геотехника; системи аутоматског управљање и надзора у зградама; географске информације; акустика у грађевинарству; зграде и инжењерско-грађевински објекти; безбедност од пожара – техничке мере безбедности зграда од пожара; хидрометрија; елементи за зидање и покривање кровова; снабдевање водом и инжењерство отпадних вода; димњаци; керамичке плочице и санитарна опрема; конзервација културног наслеђа; пројектовање бетонских конструкција; челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције; прорачун дрвених и зиданих конструкција; материјали за путеве.

У области **саобраћаја, возила и механизације** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: поштански саобраћај; друмска возила, трактори и машине за пољопривреду и шумарство; машине за земљане радове; туризам и сродне услуге; мотори са унутрашњим сагоревањем; примене на железници; бродоградња и поморске конструкције; ваздухопловство; логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт; светлост и осветљење; безбедност друмског саобраћаја и инелигентни транспортни системи; опрема пута.

У области **хемијских технологија** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама; природни гас; текстил; текстилне машине и помоћни уређаји; еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге; заштитна одећа и заштитна опрема; мазива и сродни производи; горива нафтног порекла; лабораторијска опрема; кожа и обућа; гума и производи од гуме; целулоза, папир и картон; боје, лакови и сродне технологије и производи; хемија; амбалажа; пластичне масе и битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хидроизолацију.

У области **пољопривреде, прехранбене и дрвне индустрије и шумарства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: системи менаџмента безбедношћу хране; семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи; жита, махуњаче и њихови производи; храна за животиње; млеко и производи од млека; машине за прехранбену индустрију; анализа хране – хоризонталне методе; ђубрива и оплемењивачи земљишта; микробиологија и биотехнологија; дуван и производи од дувана и упаљачи; машине за обраду дрвета; зачини, чај, кафа и какао; сензорске анализе; чврста биогорива; посуђе и прибор у додиру са храном; плоче на бази дрвета; адхезиви; намештај; и обло дрво и резана грађа – трајност дрвета и производа на бази дрвета.

У области **безбедности, заштите и животне средине** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: одрживост и друштвена одговорност; безбедност и отпорност; опрема за спорт и рекреацију; безбедност дечијих играчака и заштита потрошача; стоматологија; оптика, фотоника и заштита очију; безбедност од пожара; квалитет ваздуха; квалитет воде; квалитет земљишта; козметика; заштита од буке; карактеризација и управљање отпадом; медицинска средства; медицинска средства; заштита од јонизујућег зрачења и нанотехнологије.

У области **општих стандарда** планира се израда стандарда у следећим областима: величине, јединице и мерни инструменти; оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом; системи менаџмента заштитом животне средине; менаџмент енергијом и уштеда енергије.

У области **електроенергетике** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: структура информација, документације и графичких симбола, општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем, феритни материјали и суперпроводност, физичке величине и јединице, безбедност апарата за домаћинство и сличних електричних апарата, управљање и комуникација у електроенергетском систему, парне турбине; проводници за надземне водове; електромагнетска компатибилност, услови околине, класификација и методе испитивања, основни принципи и принципи безбедности за интерфејс човек-машина; обележавања и идентификације; електричне инсталације на бродовима; електрични каблови; секундарне ћелије и батерије; електрична вуча; потационе електричне машине; електролучно заваривање; електрични апарати за потенцијално експлозивне атмосфере; осигурачи; изолатори; одводници пренапона; катодне рендгенске цеви; жице за намотаје; светиљке и сродна опрема; алармни системи; заштита од атмосферског пражњења; релеји са ненормираном побудом; енергетска постројења изнад 1 кV; електричне инсталације ниског напона; електрични изолациони материјали; опрема за безбедност електростатичког фарбања и завршне обраде; изолациони материјали у електротехници; високонапонске расклопне апаратуре и блокови; нисконапонске расклопне апаратуре; струје кратког споја; ветрогенератори.

У области **електронике и телекомуникација** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: енергетска електроника; полупроводничке компоненте; електромеханички саставни делови за електронске уређаје; пиезоелектричне и диелектричне компоненте за контролу и селекцију фреквенција; оптички проводници, каблови, прибор и системи; уређаји са равним екранима; алармни системи, аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема, телекомуникационе технологије.

У области **информационих технологија** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: софтверски и системски инжењеринг; картице и лична идентификација; информатика у здравству и медицини; аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података, софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет, мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја.

Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2020. годину планирано је да се донесу и српски стандарди којима се преузимају хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност са основним захтевима европских директива. Преглед директива ЕУ и број стандарда који се односи на њих дат је у **Прилогу 1.5** овог документа. У току 2020. године преузимаће се и сви новообјављени хармонизовани стандарди, и то у роковима које дефинишу европске организације за стандардизацију.

Табела 2.1 – Преглед броја српских стандарда и сродних докумената по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	112	105	107	1112	180	157	77	47	52	83	43	16	1091
Дефинитивни текст нацрта	118	85	143	157	105	170	207	178	192	162	178	179	1874
Стандард	96	163	237	126	130	119	142	109	118	156	126	138	1660

Табела 2.2 - Преглед броја стандарда и сродних докумената од заинтересованих страна, који су предложени да се унесу у план за 2020. годину

Ред. бр	Назив организације	Укупан број предложених стандарда						
		европски		међународни		изворни	остали	
		на српском	на енглеском	на српском	на енглеском		на српском	на енглеском
1.	Металац а.д.						1 ASTM	
2.	Агенција за лекове	9		18				
3.	Министарство животне средине				2		4 ASTM 2 BS	
4.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре				1			
5.	Министарство здравља			1				
6.	Clover Serbia doo			2				
7.	МУП				5 ²⁾			
8.	ЕНЕЛ доо				1	5 ревизија		
9.	Министарство рударства и енергетике	5				1 ревизија		
10.	Министарство одбране		22		80		1 FIPS PUB	
11.	Симпролит					8 нова		
12.	Шумарски факултет		2				2	

Табела 2.3 – Преглед броја српских стандарда и сродних докумената од заинтересованих страна који су унети у план доношења за 2020. годину

Ред. бр	Назив организације	Број планираних стандарда који су унети у план за 2020.						
		европски		међународни		изворни	остали	
		на српском	на енглеском	на српском	на енглеском		на српском	на енглеском
1.	Металац а.д.						1	
2.	Министарство животне средине				1		2	
3.	Агенција за лекове	1						
4.	Министарство одбране ДСКМ				5			
5.	Министарство здравља				1			
6.	Clever Serbia doo				2			
7.	МУП				10			
8.	Шумарски факултет				5			

²⁾ Дописом је тражена серија стандарда ISO/IEC 27000 који до сада нису донети и након анализе у план је унето 5 међународних стандарда да се донесу као српски стандарди на енглеском језику.

❖ РИЗИЦИ

Ризици за неостваривање плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2020. годину су:

- недовољно учешће српских стручњака који имају времена и воље да добровољним радом у комисијама за стандарде допринесу доношењу српских стандарда и сродних докумената, као и њиховој хармонизацији са међународним и европским. **Мера за ублажавање ризика:** Повећати активности на позивању стручњака за учешће у раду комисија. Користити промотивне скупове, семинаре, учешће у раду различитих радних група и сл. Позивати стручњаке из малих и средњих предузећа кроз семинаре које организује Привредна комора и сл;
- незаинтересованост стручне јавности за учешће у јавној расправи и достављање примедби и предлога у вези са нацртима српских стандарда и сродних докумената који се стављају на јавну расправу. **Мера за ублажавање ризика:** Успоставити могућност читања стандарда на јавној расправи путем сајта Института. На тај начин се документи чине знатно доступнији корисницима, па самим тим и могућност достављања примедби;
- недовољно придавање значаја раду чланова комисија за стандарде у организацијама које су их делегирале, што резултује нередовним долажењем чланова на састанке комисија и недостављањем попуњених гласачких листова у случају дописних седница. **Мера за ублажавање ризика:** Овај ризик се може сматрати прихватљивим.

Сви српски стандарди и сродни документи (као и европски и међународни стандарди и сродни документи), морају да се редовно преиспитују и одржавају (ажурирају) да би се обезбедила њихова актуелност и релевантност, односно спречила њихова застарелост. Из тог разлога комисије за стандарде дужне су да сваки објављени српски стандард и сродни документ из своје надлежности преиспитају бар једном на сваких пет година, рачунајући од дана њиховог објављивања, односно претходног преиспитивања. У истом временском интервалу приспитују се и европски и међународни стандарди, у складу са динамиком међународних и европских организација за стандардизацију. Према доступним информацијама добијеним средином септембра 2019. године, Институт ће у 2020. години преиспитати 736 европских стандарда. Такође, Институт ће у 2020. години преиспитати и 223 међународна стандарда оних међународних техничких радних тела у којима има статус пуноправног чланства, као и у оним међународним техничким телима са статусом посматрача чије стандарде је Институт објавио у претходном периоду. Сваки стандард може и мора бити ванредно преиспитан и, у зависности од потребе, ажуриран, кад год је то неопходно у току његовог периода примене. У 2020. години, под активношћу редовног преиспитивања, биће преиспитан и 21 изворни српски стандард.

2.2. АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Тумачење српских стандарда и сродних докумената је једна од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа. Потреба за тумачењем српских стандарда може да произађе, на пример, из контекста судског поступка, када настане спор у вези са извршавањем обавеза из уговора две уговорне стране или када се српски стандард користи за доказивање да је производ, процес или услуга задовољавајућег квалитета.

Комисије за стандарде су стална радна тела у Институту којима се може упутити било који захтев у вези са објављеним српским стандардима за које је она одговорна. Сваки захтев који Институт прими у том смислу, доставља се на разматрање надлежној комисији за стандарде.

2.3 АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената

У складу са чланом 12. Закона, Институт најмање једанпут годишње израђује план доношења српских стандарда и сродних докумената, који доноси скупштина Института на предлог управног одбора. Тај план има три дела. Први део је у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумом у упутству CEN-CENELEC Guide 22:2018-01-01 и садржи информације о српским стандардима и сродним документима који нису настали, односно не настају идентичним или еквивалентним преузимањем међународних или европских стандарда, а које Институт намерава да донесе или мења, које је донео или изменио на основу претходног плана доношења српских стандарда и који су тренутно у поступку измене или доношења. Институт је, према члану 3. став 1. Уредбе, дужан да најмање једанпут годишње изради план доношења српских стандарда, као и да службено обавести европске организације CEN и CENELEC, друга национална тела за стандарде која су чланови тих организација и Европску комисију. Поред тога, Институт мора да план доношења објави на својој интернет-страници и у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Други део плана садржи информацију о броју међународних и европских стандарда које Институт до сада није преузео у национални систем стандардизације. Трећи део плана садржи пројекте нових српских стандарда и сродних докумената који за основу имају европске стандарде односно европске радне документе који су, на основу тренутно доступних информација, у разним фазама развоја. Предлог годишњег плана доношења српских стандарда који је утврдио управни одбор Института, као и годишњи план који је донела скупштина Института објављују се на интернет-страници Института.

Према члану 8. Одлуке, план доношења српских стандарда је саставни део програма рада Института.

2.4. АКТИВНОСТ: Израда годишњих извештаја за CEN-CENELEC (у складу са Уредбом ЕУ 1025/2012 и Guide 22:2018-01-01)

Европске организације CEN и CENELEC од својих чланова, у складу са члановима 5. и 6. Уредбе 1025/2012, захтевају да погодним активностима охрабрују и потпомажу правилну заступљеност свих битних заинтересованих страна у процесу доношења стандарда, укључујући организације потрошача, активиста за заштиту животне средине и других друштвених организација, као и приступ микро, малих и средњих предузећа (ММСП) стандардима и процесу стандардизације. Поред тога, Институт мора да са националним телима за стандарде из других земаља размењује искуства, односно информације о најбољој пракси за побољшавање учешћа ММСП у активностима стандардизације, као и за олакшавање и повећавање примене стандарда у ММСП. У члану 6. став 3. и члану 24. исте уредбе од чланова CEN-а и CENELEC-а тражи се да припремају годишње извештаје о поменутиим активностима и да их достављају CEN-у и CENELEC-у, који их прикупљају од свих чланова, обједињавају и достављају Европској комисији. Из тих разлога Институт има обавезу да сваке године припреми и Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а у Бриселу достави извештај о активностима у вези с поменутиим предметима које је предузимао у току претходне године, као и да тај извештај објави на својој интернет-страници.

У складу са правилима европских организација за стандардизацију, Институт је званично именовано особе које представљају Институт у радним групама CEN-а и CENELEC-а која се баве питањима сарадње са сектором ММСП, као и питањима која се односе на извршавање обавеза националних тела за стандарде које проистичу из Уредбе 1025/2012 и извештавају о томе

2.5. АКТИВНОСТ: Израда каталога српских стандарда и сродних докумената

Каталог српских стандарда и сродних докумената је основно библиографско средство за услуживање корисника и купаца публикација Института и његов развој и одржавање обавља се у оквиру Одељења за развој и одржавање информационог система. Каталог се издаје искључиво на компакт-дискovima, чиме се трошкови значајно смањују. Израђује се на годишњем нивоу, односно закључно са подацима о српским стандардима и сродним документима објављеним у децембру месецу године за коју се каталог издаје и садржи основне библиографске податке о поменутиим документима (стандардима који су стављени ван снаге, односно замењени објављивањем одређеног српског стандарда, о комисијама за стандарде које су доносиоци српских стандарда и сродних докумената, вези са одговарајућим међународним, односно европским стандардом итд.). Електронско издање каталога се бесплатно доставља члановима Института, продаје купцима у нашој земљи, а један број примерака се доставља другим организацијама за стандардизацију са којима Институт већ низ година на овај начин размењује публикације.

2.6. АКТИВНОСТ: Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове веза са прописом и библиографских података о српским стандардима

У 2020. години наставиће се са редовним одржавањем и уносом нових података у систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, који садржи базу библиографских података о српским, европским и међународним стандардима.

Такође у 2020. години ће се за потребе доношења стандарда и сродних докумената обављати:

Унос података о објављеним српским стандардима и сродним документима, контрола података о нацртима и дефинитивним текстовима нацрта стандарда и сродних докумената, унос података о продаји стандарда (предрачуни, рачуни, подаци о купцима), унос термина и дефиниција из објављених српских стандарда, унос података о техничким прописима који се позивају на српске стандарде, унос података о комисијама за стандарде и њиховим члановима, израда извештаја о праћењу реализације плана доношења стандарда и сродних докумената, продаји стандарда, комисијама за стандарде итд.

Посебну пажњу Институт је посветио сервису претраге свих важећих техничких прописа који се позивају на српске стандарде, и обрнуто. Овај сервис посебно је значајан имајући у виду да уколико се пропис позива на неки српски стандард, тај стандард постаје обавезан. Сервис је успостављен у сарадњи са компанијом Параграф лекс. У 2020. години планира се даљи развој и ажурирање базе техничких прописа и њихове повезаности са српским стандардима. То подразумева стално ангажовање запослених на праћењу прописа који се позивају на стандарде.

2.7. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина

База стандардизованих термина Института садржи преко 23.443 термина, а настала је у претходним годинама радом запослених у Институту, као и чланова комисија за стандарде. Користи се приликом преузимања европских и међународних стандарда методом превођења на српски језик, а од 2016. године је јавно доступна ширем кругу корисника преко интернет презентације Института. Циљ отварања базе за јавност јесте промовисање употребе стандардизоване терминологије из различитих области стандардизације, као и укључивање шире стручне јавности у израду терминологије.

У 2020. години планира се даљи рад на уношењу термина из српских стандарда који су објављени у претходном периоду, односно у 2019. години, као и унос и обрада свих термина који се припремају за међународни онлајн речник из области електротехнике Електропедију.

У 2020. години база ће се допуњавати додавањем области за оне термине за које то није било дефинисано, области на енглеском језику за све термине, као и термилошки опис сваке одреднице.

2.8. АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и референтних збирки

Сваки српски стандард и сродни документ може бити испоручен као штампана публикација и у електронској форми: као текстуална PDF датотека (важи за стандарде и сродне документе који су објављени 2000. године и касније) и као сликовна PDF датотека (стандарди и сродни документи који су објављени пре 2000. године). С обзиром на модернизацију и технолошки развој, најтраженија је продаја стандарда у електронској форми. Институт ће наставити процес одржавања и унапређења базе комплетних текстова српских стандарда и сродних докумената и у 2020. години, која Институту обезбеђује централизован приступ електронским публикацијама, што омогућава бољи надзор над њима и значајно смањује ризик од злоупотребе.

Институт наставља да ради на заштити свих електронских публикација које продаје (како својих тако и туђих), којом би требало да се значајно повећа степен њихове сигурности и заштите од неовлашћеног умножавања и дистрибуције. Ову обавезу има према Закону о стандардизацији, у којем је наведено да ауторско право на српском стандарду и сродном документу припада Институту, као и према обавезама преузетим пуноправним чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

Стандардотека Института располаже комплетним, уређеним збиркама српских стандарда (SRPS), међународних стандарда (ISO, IEC, ISO/IEC) и свих европских стандарда (EN). Комплетне збирке међународних и европских стандарда доступне су у електронском облику, тј. на компакт-дискovima или из система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, а збирка српских стандарда и сродних докумената доступна је такође у електронском облику. Све поменуте збирке ће бити редовно одржаване (ажуриране) у 2020. години.

Институт ће за потребе органа државне управе одржавати архивску збирку повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима. Поменути стандарди и сродни документи морају бити доступни за потребе надзора на тржишту и евентуалне судске спорове.

2.9. АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација

Један од стратешких циљева Института за период до 2020. године јесте успостављање одрживог система за превођење европских и међународних стандарда који се преузимају у национални систем стандардизације. Иако ће се у остварењу овог циља у највећој мери ослањати на екстерне ресурсе, Институт ће такође ангажовати и своје материјалне и људске ресурсе у мери у којој то постојећи капацитети дозвољавају.

У Институту располаже софтвером Trados који помаже при превођењу, а прерасподелом задужења запослених на оптималан начин су искоришћени расположиви људски ресурси који су укључени у процес превођења. Интерним правилима стандардизације утврђује се обавеза да се, под одређеним условима и према утврђеним критеријумима, нова издања стандарда који су претходно били објављени на српском језику такође доносе на српском језику.

У 2020. години планирано је да Институт сопственим ресурсима обезбеди преводе 10 докумената из општих области стандардизације и 10 докумената из области електротехнике, телекомуникација и информационих технологија, који ће комисијама за стандарде и сродне документе бити достављени на усвајање као српски стандарди/сродни документи.

Такође, радиће се на преводу промотивних брошура и летака о појединим стандардима, који ће се, у зависности од потреба и могућности, или штампати или објављивати у електронској форми.

2.10. АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО, ЕУ и СЕФТА

У 2019. години Институт је активно сарађивао са министарствима у циљу израде и доношења техничких прописа, залажући се при томе да се што пре заврши усаглашавање техничког законодавства Републике Србије са техничким законодавством ЕУ. У том контексту, у 2020. години представници Института учествоваће у раду 10 група за преговоре о приступању Србије ЕУ, и то у: групи за слободно кретање роба, групи за информационо друштво и медије, групи за пољопривреду и рурални развој, групи за безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, групи за рибарство, групи за транспорт, групи за енергетику, групи за трансевропске мреже, групи за животну средину и групи за заштиту потрошача и заштиту здравља. Поред тога, један представник Института ће, на основу Закона о тржишном надзору, учествовати у телу за координацију тржишног надзора, односно у Одбору за безбедност производа.

У 2020. години Институт ће интензивно сарађивати са ресорним министарством, као и са другим министарствима у вези са:

- спровођењем Закона о стандардизацији;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала за састанке Преговарачке групе 1 - Слободан проток робе, у вези са приступањем Републике Србије ЕУ;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала у вези са чланством Републике Србије у СЕФТА;
- припремањем потребних материјала за преговоре о приступању СТО, у делу који се односи на Споразум СТО о техничким препрекама у трговини;
- учешћем у програмима техничке помоћи које ће финансирати ЕУ, уколико се Институт определи да у њима учествује са пројектима у вези са стандардизацијом;
- ИРА пројектима и другим сличним пројектима.

У зависности од потреба и позива надлежних органа државне управе, представници Института учествоваће и у другим активностима.

2.11. АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације

Програм међународне сарадње Института за 2020. годину заснива се првенствено на статутарним обавезама и редовним активностима у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију, које обухватају:

- извршавање редовних обавеза пуноправног члана ISO-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; контакте са Централним секретаријатом ISO-а у Женеви и секретаријатима техничких комитета и поткомитета који се налазе у појединим земљама чланицама ISO-а; праћење и примену докумената Савета ISO-а и Одбора за управљање техничким пословима; припреме за учешће у раду Генералне скупштине ISO-а, као и комитета DEVCO и CASCO; координацију сарадње са техничким комитетима и друге послове;

- извршавање редовних обавеза пуноправног члана ИЕС-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; контакте с Централним бироом ИЕС-а у Женеви; праћење и примену статутарних докумената Савета ИЕС-а, Одбора за менаџмент стандардизацијом и Одбора за менаџмент сертификацијом; припреме за учешће у раду Генералног заседања ИЕС-а и друге послове;
- послове у вези са чланством у CEN-у, нарочито имајући у виду учествовање у развоју и доношењу европских стандарда и сродних докумената и њихово преузимање у српски систем стандардизације (редовно гласање у вези са пројектима, нацртима и дефинитивним текстовима европских стандарда и сродних докумената, редовно уношење података о европским стандардима и сродним документима који се преузимају и објављују као српски стандарди и сродни документи; достављање информација о преузетим европским стандардима и сродним документима Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу; праћење статутарних и других докумената и гласање на њих; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CEN-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;
- послове у вези са чланством у CENELEC-у, нарочито имајући у виду учествовање у развоју и доношењу европских стандарда и сродних докумената у области електротехнике и њихово преузимање у српски систем стандардизације (редовно гласање у вези са пројектима, нацртима и дефинитивним текстовима европских стандарда и сродних докумената, редовно уношење података о европским стандардима и сродним документима који се преузимају и објављују као српски стандарди и сродни документи, достављање информација о преузетим европским стандардима и сродним документима Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу; праћење статутарних и других докумената и гласање на њих; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CENELEC-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;
- промовисање значаја учествовања домаћих стручњака у раду међународних и, нарочито, европских организација за стандардизацију, односно њихово укључивање у техничке комитете на међународном и европском нивоу и рад на доношењу међународних и европских стандарда;
- извршавање редовних обавеза националне организације за стандарде у ETSI-ју, дефинисаних Меморандумом о разумевању који су потписали Институт и ETSI: поштовање начела мировања, организовање јавне дискусије у нашој земљи о сваком новом ETSI стандарду, када је то потребно; утврђивање националног става за гласање и/или достављање примедба на ETSI стандарде према утврђеној процедури; преузимање хармонизованих стандарда које је објавио ETSI;
- активности у вези са учешћем представника Института у међународној шеми за међусобно признавање исправа о оцењивању усаглашености електротехничких уређаја са стандардима ИЕС-а (у шеми ИЕСЕЕ/СВ).

Програм међународне сарадње Института за 2020. годину такође обухвата:

- сарадњу са Америчким друштвом за испитивање и материјале (ASTM);
- билатералну сарадњу са националним телима за стандардизацију;
- сарадњу са Чешком канцеларијом за стандарде, метрологију и испитивање (UNMZ) кроз спровођење пројекта у оквиру Чешког програма за развој сарадње, под називом „Подршка побољшању и развоју Сектора инфраструктуре квалитета у Србији“;
- планирање активности са Немачком организацијом за међународну сарадњу (ГИЗ) у оквиру пројекта који се однесе на стандардизацију у областима културе и туризма; и
- планирање и спровођење активности за подизање свести о значају стандардизације и примени стандарда у високошколском образовању кроз различите међународне пројекте.

2.12. АКТИВНОСТ: Учешће представника Института на заседањима управних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију

Институт ће одржавати статус пуноправног члана у међународним организацијама за стандардизацију (ISO и IEC) и статус пуноправног члана у европским организацијама за стандардизацију (CEN и CENELEC) и активно ће учествовати у креирању и спровођењу њихових политика и стратегија. У том циљу, у 2020. години представници Института ће учествовати на заседањима управних и других тела, а листа заседања са местом и временом одржавања дата је у табели у **Прилогу 2.5**.

2.13. АКТИВНОСТ: Учешће представника Института у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију

У оквиру својих редовних активности, у 2020. години Институт ће координисати учешће српских стручњака у предлагању, изради, утврђивању, преиспитивању и одржавању међународних стандарда и сродних докумената, као и на заседањима техничких радних тела међународних организација за стандардизацију ISO и IEC и њиховог заједничког техничког комитета за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, као и у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC.

На основу права и обавеза које проистичу из пуноправног чланства Института у CEN-у и CENELEC-у, планирано је да у 2020. години представници односно стални делегати Института у техничком одборима (BT) CEN-а и CENELEC-а учествују на више заседања тих тела, а број учесника и место одржавања приказани су у **Прилогу 2.5**, где је дато и детаљно образложење.

У току 2020. године очекује се већа ангажованост домаћих стручњака, посебно представника МСП, у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију.

Ове активности су изузетно значајне за Институт јер ће, учествујући у њима, представници Института стицати неопходно искуство у раду европских техничких радних тела за стандардизацију, и остваривати законом утврђене обавезе Института да у тим организацијама представља и заступа интересе Републике Србије у вези са стандардизацијом.

2.14. АКТИВНОСТ: Активности Института као информационог центра за стандарде у складу са захтевима докумената СТО и ЕУ, као и на основу споразума СЕФТА

Информациони центар Института обухвата стандардотеку, читаоницу и Контактну тачку за нотификацију и пружање информација у вези са српским стандардима.

На основу Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде („Службени гласник РС”, бр. 45/2010 и 114/2015) Институт делује као информативни центар за стандарде (у складу са Кодексом добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда, споразумом СЕФТА и Директивом ЕУ 2015/1535) и има обавезу да одговара на захтеве потписника међународних споразума и других заинтересованих страна и обезбеђује документе у вези са стандардима који су донети или предложени за доношење у Републици Србији.

Информациони центар бесплатно пружа одговоре на питања у вези са: делатношћу, публикацијама и услугама Института; српским, европским и међународним стандардима; националним стандардима појединих земаља; техничким законодавством ЕУ, тј. директивама и другим документима са којима су у вези српски стандарди и сродни документи. Такође, европским организацијама за стандардизацију редовно доставља информације о изворним српским стандардима планираним за доношење у следећој години. Информациони центар наплаћује по посебној тарифи, а на основу стварно утрошеног времена за припрему одговора када се достављају одговори који захтевају детаљнију анализу.

У 2020. години планирана је могућност директног контакта и постављања питања релевантним запосленима у Институту преко редизајниране интернет странице. Такође, биће припремљен и посебан део интернет странице у којем ће се на јасан начин представити најважније информације које корисници могу да добију у Институту.

2.15. АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2020. годину

Маркетиншке активности Института имају за циљ информисање шире јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације. Институт је у претходном периоду периодично спроводио кампање намењене појединим циљним групама, а почев од 2016. године ове активности планира и организовано спроводи у складу са Акционим планом за спровођење Стратегије развоја система инфраструктуре квалитета у Републици Србији (2015–2020), као и Маркетинг-планом Института за текућу годину, који је дат у **Прилогу 1.3**.

Институт ће у 2020. години наставити са започетим маркетиншким активностима у циљу промовисања стандарда и стандардизације и њихове продаје на следеће начине:

- обавештавањем електронским путем специфичних циљних група о новим стандардима из одређене области и о ревизијама постојећих стандарда;
- организовањем округлих столова при усвајању стандарда који су од посебне важности за ширу стручну јавност, а усвајају се на српском језику;
- учешћем на сајмовима и другим скуповима на којима се очекује присуство значајних заинтересованих страна са којима се може успоставити директан контакт и предложити сарадња;
- остваривањем директних контаката са успешним организацијама које нису корисници услуга Института ради промовисања стандардизације и услуга које Институт пружа, уговарања сарадње, реализације нових пројеката, укључења у заједничке едукативне програме и друго, и то или самостално, или у сарадњи са Привредном комором Србије и Министарством привреде;
- у новоотвореним инфоцентрима у регионалним привредним коморама Институт ће на месечном нивоу организовати посете и промоцију стандардизације и стандарда у директном контакту са привредницима и пружаће информације о стандардима, збиркама стандарда, раду комисија за стандарде, као и о погодностима онлајн услуга Института;
- организовањем промотивних предавања у стручним средњим школама и на техничким факултетима;
- објављивањем текстова о стандардизацији и оглашавањем у стручним часописима и порталима;
- учешћем у телевизијским програмима који се баве стручним темама из области економије, као и у телевизијским програмима намењеним ширем гледалишту;
- дистрибуцијом информативног гласила Института (ИСС Новости) које садржи афирмативне текстове о стандардима, информације о новим стандардима у различитим фазама развоја, као и новим услугама и попустима при куповини;
- промовисањем „отворених врата” у Институту за предузетнике, микро, мала и средња привредна друштва Института (ближе информисање о захтевима и начинима примене стандарда за које покажу интерес) један дан у месецу када заинтересовани корисници могу да посете Институт и упознају се са активностима стандардизације.

2.16. АКТИВНОСТ: Повећање броја чланова Института, промоција користи од чланства и промоција нових услуга

У току 2020. године Институт ће организовати више пропагандних акција у циљу информисања домаће јавности о предностима и користима од учлањења у Институт, са циљем да се на тај начин повећа број чланова Института, као и да се што већи број домаћих стручњака свих профила укључи у рад комисија за стандарде и других техничких радних тела у Институту. Ова активност ће се остваривати кроз активности описане у АКТИВНОСТ 2.15.

У 2020. години планира се интензивирање активности које служе као маркетиншка подршка новим услугама Института, и то: за услугу пружања техничке помоћи у примени стандарда и за услугу сертификације система менаџмента. Активности у оквиру ових кампања подразумевају израду промотивног материјала, информација и текстова за информативно гласило Института, интернет-презентацију Института и стручне часописе, као и слање припремљених информација дефинисаним циљним групама.

2.17. АКТИВНОСТ: Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда

Ради остваривања активности организовања обука (семинара, курсева, радионица), Институт је као основни циљ поставио подизање нивоа знања из одређених области стандардизације и олакшавање примене стандарда. Оцене задовољства корисника до сада одржаним обукама, као и остварени финансијски резултати, показали су да пружање едукативних услуга представља значајан потенцијал Института.

План семинара и радионица за 2020. годину дат је у **Прилогу 1.4** овог програма рада.

У 2020. години наставиће се са већ успостављеном праксом одржавања обука. Полазећи од ресурса којима Институт располаже, организоваће се четири врсте обуке: из области за које постоји интересовање широке групе корисника (системи менаџмента – ознака А у плану), из области које су обухваћене новим националним законодавством и за чију примену је неопходно познавање захтева српских стандарда (техничка регулатива и српски стандарди – ознака Б у плану), затим из специфичних ужих области стандардизације за које се претпоставља да могу изазвати интересовање одређених циљних група (ознака Г у плану), и на крају, бесплатне обуке намењене председницима и члановима комисија за стандарде и сродне документе (ознака В у плану).

Институт ће у 2020. години настојати да организује одређени број семинара у већим градовима у Србији како би предности и користи од примене српских стандарда приближио што већем броју корисника, првенствено микро, малим и средњим привредним друштвима и привредним субјектима и предузетницима.

Институт ће на основу споразума о сарадњи са појединим факултетима наставити са организовањем семинара за студенте, са темама из области стандардизације прилагођеним њиховим студијским програмима.

Такође се планира организовање најмање једног бесплатног семинара за представнике органа државне управе, на којем би била истакнута веза између стандарда и прописа, начин позивања на стандарде у прописима и потреба сарадње између Института и различитих министарстава.

При реализацији семинара треба имати у виду и да су током године могућа одступања од годишњег плана из различитих разлога (нпр. због немогућности ангажовања планираних предавача у предвиђеном термину, потребе да се реагује на захтеве корисника за одржавање семинара или радионице о теми која је актуелнија од планиране у одређеном термину, недовољна заинтересованост и одзив корисника на понуђене обуке итд.).

2.18. АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација и службеног гласила Института

У 2020. години Институт ће наставити са добром праксом издавања посебних тематских збирки стандарда из појединих области за које се процени да постоји интересовање стручне јавности. Такође, с обзиром на активности за популарисање стандарда и стандардизације, планирано је и издавање промотивних брошура и материјала који би се користио на семинарима које Институт организује.

Уколико ресурсе за реализацију ове активности не може да обезбеди сам, Институт ће настојати да поједине издавачке пројекте оствари у сарадњи са другим институцијама и организацијама, у зависности од процене остваривања заједничког интереса.

У том смислу, у 2020. години планира се објављивање:

- извештаја о раду Института за 2019. годину који се користи у промотивне сврхе и представља Институт широком кругу корисника као и међународним, регионалним и националним телима за стандарде са којима Институт сарађује;
- превода информативних и промотивних брошура међународних и европских организација за стандардизацију којима се популаришу стандарди из одређених области;
- електронских збирки стандарда из области које корисници најчешће траже;
- нових издања електронских збирки стандарда, ажурираних у складу са новообјављеним стандардима и сродним документима које те збирке садрже;
- службеног гласила *ИСС информације* на интернет страници Института, (последњег дана у месецу), које садржи информације у вези са објављеним, повученим, замењеним српским стандардима, као и нацртима на јавној расправи, о преиспитивању српских стандарда и сродних докумената, оснивању комисија, пројектима; за 2020. годину планирана је промена дизајна овог службеног гласила;
- електронског гласила *ИСС Новости* једном месечно, које се садржи актуелне информације из националне, међународне и европске стандардизације и доставља се на око 1.400 адреса.

2.19. АКТИВНОСТ: Унапређење интернет странице Института

У 2020. години планирано је покретање нове редирајниране интернет странице Института. Очекује се да ће нови дизајн корисницима знатно олакшати њено коришћење, што би требало да привуче и представнике различитих заинтересованих страна, посебно из сектора малих и средњих предузећа и предузетника, да се укључе у процес стандардизације. Нарочита пажња биће посвећена успостављању функције слободног приступа нацртима српских стандарда на јавној расправи, што ће допринети активнијем учешћу заинтересованих страна у поступку изјашњавања и достављања примедба на нацрте стандарда. Такође, биће уведена општа претрага интернет странице Института, а не само претрага стандарда као што је до сада било. Биће унапређена видљивост основних услуга Института, као што су продаја стандарда, едукација, сертификација и др. Очекује се да ће прилагодљивост нове интернет странице свим врстама уређаја и њен атрактивнији изглед такође привући нове кориснике. Интернет страница Института је најважније средство комуникације са корисницима, укључујући и чланове комисија за стандарде и сродне документе, па се очекује да ће се поменути изменама подстаћи продаја стандарда и коришћење свих осталих услуга које Институт пружа и о којима информисе јавност.

Такође, наставиће се са унапређењем садржаја који се постављају на друштвене мреже (Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube итд.).

2.20. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института

Информациони систем Института састоји се од локалне рачунарске мреже (LAN), системских софтвера, апликативних софтвера и информатичких ресурса (систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима). За развој и одржавање овог система задужена је посебна организациона јединица Института, Одељење за развој и одржавање информационог система.

У 2020. години планирају се следећи послови и задаци:

а) Текуће одржавање локалне рачунарске мреже и припадајућег хардвера и софтвера

Одељење за развој и одржавање информационог система ће уз помоћ спољних сарадника одржавати локалну рачунарску мрежу, системски софтвер, интегритет система и опрему Института. Пружаће помоћ корисницима при употреби хардвера и софтвера, у роковима предвиђеним усвојеним процедурама израђиваће резервне копије софтвера и докумената и бринути о сигурности и што већој расположивости информационог система.

Планирана је даља набавка осам нових рачунара, чиме ће у потпуности бити завршено обнављање рачунарске опреме, а тиме и замена старих XP Windows и Windows 7 оперативних система новим Windows 10 системом.

Разматра се набавка ssd дискова ради значајнијег убрзања рада радних станица.

б) Одржавање апликативних софтвера

У току 2020. године очекује се наставак реализације пројекта са Немачким институтом за метрологију (РТВ) у вези са успостављањем система за управљање документима у Институту, са циљем обједињавања тренутно различитих система који се односе на поступак доношења стандарда, финансијско пословање, вођење кадровске евиденције, пријема и евидентирања поште у један систем. У том смислу се очекује ангажовање запослених у Одељењу у имплементацији набављеног софтвера. Очекује се да ће током 2020 године започети функционисање ДМС система за потребе оптимизације биће потребно непрекидно пратити функционисање и оптимизацију система. Такође ће бити потребно да запослени у ИТ оделјењу прођу обуку за одржавање и администрирање ДМСа.

Планира се унапређење система за управљање подацима о стандардима применом новијих и модернијих технолошких решења.

Планира се наставак сарадње са АПР - Агенцијом за привредне регистре у вези са допуњавањем података о привредним субјектима из њихових регистара који су купци стандарда.

Одељење за развој и одржавање информационог система ће за потребе доношења стандарда и сродних докумената, као и за потребе других активности које Институт обавља, одржавати апликације које Институт користи и у њима ће, према потреби, вршити измену или надградњу.

Истовремено, уколико буде новонабављених софтвера, Одељење ће учествовати у њиховом имплементирању и обуци крајњих корисника.

в) Интернет-страница Института

У 2019. години Институт је договорио финансијску подршку од стране ГИЗ пројекта, да се започне активност на изради новог интерфејса интернет-странице Института, која ће знато олакшати приступ информацијама за све кориснике стандарда. Развој и имплементација свих функционалности новог интерфејса наставиће се и у 2020. години.

г) Одржавање функције продаје стандарда преко Интернета

Одељење за развој и одржавање информационог система ће, заједно са спољном подршком, одржавати успостављену функцију електронског плаћања помоћу платних картица (VISA, MasterCard и сл.), које се врши преко интернет-странице Института, као и одржавање електронског преузимања плаћених публикација.

2.21. АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији свих држава чланица Заједнице Независних Држава;
- стандарде и сродне документе Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI);
- стандарде и сродне документе Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде и сродне документе Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS).

У вези с тим, Институт има обавезу да међународне и националне организације са којима је закључио уговоре, на свака три месеца, извештава о броју продатих стандарда, као и да им уплати уговорени износ накнаде за ауторска права за све продате стандарде у претходном тромесечју, уз право задржавања уговорене провизије.

Током 2020. године планира се јачање и интензивирање електронске продаје националних стандарда, као и маркетиншка подршка у јачању ове врсте продаје, а томе ће и помоћи редизајнирана интернет-страница Института.

Промовисаће се услуга умножавања (репродуковања) српског стандарда у целости или делимично, у штампаном или електронском облику (укључујући коришћење преко интранета) у интерној публикацији крајњег корисника (као што је приручник, каталог, проспект и сл.) или уџбенику или сличној убликацији намењеној продаји, као и другој врсти стручних књига, часописима, бази података и слично.

У 2020. години наставиће се са продајом стандарда посредством претплате за привредне субјекте и посебне претплате која је успостављена за високошколске установе.

Под посебно повољним условима наставиће се продаја стандарда за микро, мала и средња привредна друштва, као и обуке из различитих области стандардизације,

Такође, промовисаће се и већ успостављене могућности онлајн читања стандарда под изузетно повољним условима за све кориснике, као и могућности набавке тзв. пакета стандарда по посебним попустима за кориснике који истовремено набављају од 10 до 400+ примерака стандарда.

Очекује се да Институт током 2020. године закључи поједине тзв. дилерске уговоре, чиме би се омогућило да се стандарди, уз прецизно уговорене услове и поштовање утврђених правила у међународним и европским организацијама за стандардизацију, продају и на другим продајним местима, ван просторија Института. Поред тога, планира се увођење и других, савремених решења пласирања српских стандарда и сродних докумената, која су у складу са препорукама и трендовима у европским и међународним организацијама, уз помоћ којих би се омогућило повећање продаје и раст остварених прихода Института.

2.22. АКТИВНОСТ: Обуке стручњака за учешће у националној и/или међународној и европској стандардизацији

Институт планира да и у 2020. години настави са осмишљавањем и одржавањем семинара, курсева и радионица за заинтересоване стручњаке, пре свега, из индустрије, органа државне управе, тела за оцењивање усаглашености и других ентитета, на којима би они стицали посебна знања у вези са стандардима, стандардизацијом и сродним активностима, односно на којима би се обучавали за ефективан и ефикасан рад у комисијама за доношење стандарда и сродних докумената.

Програмом ових семинара, курсева и радионица ће бити обухваћена знања и вештине у вези са процедурама и правилима српске, европске и међународне стандардизације и сродних активности, а нарочито ће бити промовисан значај и додата вредност учешћа српских стручњака у доношењу српских, европских и међународних стандарда и сродних докумената.

2.23. АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената

У 2020. години биће предузета интензивнија промоција ове услуге на различите начине, директно, посетама потенцијалних корисника или достављањем промотивних материјала мејлом или званичном поштом или на друге начине, са циљем представљања могућности и користи од примене стандарда из одређених области.

Предности које Институт издвајају од осталих пружалаца ове услуге су поверење у Институт као референтну установу за стандардизацију, кадровски капацитети (запослених различитих специјалности) могућност пласирања најактуелнијих информација о развоју стандардизације на међународном и европском нивоу, као и искуство у обукама из области стандардизације.

Потенцијални корисници ове услуге припадају посебно индустријском сектору, сектору услуга, јавном сектору, образовним установама и др. Имајући у виду развој сектора услуга, као и на чињеницу да су и на европском и међународном нивоу значајна пажња и активности усмерене на тај сектор, посебна пажња биће посвећена корисницима из области образовања, здравства, информационих технологија, преводилачких услуга и туризма. С обзиром на време трајања потребно за пружање услуге, као и потребу сталног контакта са наручиоцем, Институт ће за почетак ове активности своје снаге усмерити на прибављање клијената у Београду и околини, мада се не искључује могућност уговарања и у другим градовима у Србији.

Организације које траже пружање услуге стручне помоћи често расписују јавне набавке, па ће се ради прибављања информација о потенцијалним клијентима користити портал јавних набавки и огласи у средствима јавног информисања, директни контакти са потенцијалним корисницима ове услуге, као и скупови, конференције и семинари на којима се јавност информисе о појединим стандардима или групи стандарда.

2.24. АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшавање интегрисаног система менаџмента

У 2020. години Институт ће интегрисани систем менаџмента квалитетом и безбедношћу информација континуирано преиспитивати и предузимати корективне мере у циљу отклањања откривених неусаглашености и побољшања. Такође, биће обављене и редовне интерне провере интегрисаног система, као и измене постојећих процедура, нарочито оних које се односе на доношење српских стандарда и сродних докумената, језичку и графичку обраду и објављивање стандарда и сродних докумената и развој и преузимање европских стандарда. У 2020. години Институт ће расписати јавну набавку за избор сертификационог тела, пошто је трогодишњи циклус сертификације успешно завршен. У оквиру те ресертификационе провере биће извршена и провера свих процеса, а сертификационо тело ће требати да потврди испуњеност захтева из стандарда SRPS ISO 9001 и ERPS ISO/IEC 27001.

3. СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА И ОСОБА

На основу члана 7. тачка 15б) Закона о стандардизацији („Сл. гласник РС”, 36/2009, 46/2015) Институт, поред осталог, обавља послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

У 2020. години Сертификационо тело Института ће за промовисање услуге сертификације у циљу ширења свести о значају примене стандарда и пружања услуга сертификације утврдити које маркентишке активности ће примењивати и на који начин их спроводити. Циљ је да се утврђене маркентишке активности у 2020. години у што ширем обиму на тржишту и примене.

У плану је да се у 2020. години са клијентима уговори пружање услуга сертификација кроз трогодишњи сертификациони циклус, као и да се обаве надзорне провере код клијената који то желе а који су били предмет провере на осведочењу. Тенденција је да број склопљених уговора буде што већи. Ипак, очекује се да тај број буде 2-3 уговора за сваки ЕА код за који ће се добити акредитација. Такође, у плану је да се акредитација проширује за ЕА кодове који припадају кластеру за чији критични код Сертификационо тело добије акредитацију.

У 2020. години Сертификационо тело Института наставиће са спровођењем обука сертификационог особља и то IRCA обуке за водеће провераваче према SRPS ISO 9001:2015 и IRCA обуке за водеће проверавача према SRPS ISO/IEC 27001:2013. Поред ових обука у плану су обуке и семинари који ће се одржавати у Институту а који ће подизати компетентност сертификационог особља као проверавача као и подизање компетентности у смислу познавања система менаџмента сертификационог тела Института. Циљ је да што већи број проверавача запослених у Институту буде ангажовано као самостални и водећи проверавачи у предстојећим сертификационим проверама.

У 2020. години план је да Сертификационо тело успостави систем менаџмента према стандарду SRPS ISO/IEC 27006:2015, Информационе технологије – Технике безбедности – Захтеви за тела која обављају проверу и сертификацију система менаџмента безбедношћу информација.

Када се систем успостави и када се спроведе потребан број сертификационих провера Сертификационо тело планира да поднесе пријаву за акредитацију оцењивања усаглашености према стандарду SRPS ISO/IEC 27001:2013.

4. РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ

На основу члана 7. тачка 12) Закона Институт, поред осталог, одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима у складу са правилима Института.

Национални знак усаглашености је успостављен по угледу на европске знакове усаглашености, а чија је улога стицање поверења потрошача у производе или услуге које носе овакав знак. Производи са оваквим знаком имају једну додатну вредност, јер су испитани и на додатне стандарде по налогу проивођача, а не само на оне стандарде који су обавезујући за стављање производа на тржиште.

У току 2019. године Институт је успоставио Процедуру и Правила о употреби знака усаглашености производа са захтевима српских стандарда. У наредној години потребно је развити сву потребну инфраструктуру за подршку овој активности, као што је образовање савета, комисије, жалбене комисије, одабир потенцијалних производа, одабир лабораторија, развој потребних образаца и сл.

Институт ће у току 2020 године, организовати јавни скуп, на коме би се нашле све заинтересоване стране како из јавног тако и из приватног сектора, а како би информисао све учеснике о значају и улози Националног знака усаглашености на тржишту републике Србије.

Такође, Институт ће успоставити регистар организација, односно производа којима је додељен знак, као и списак стандарда на које је испитивање вршено. Поред овог, Институт ће водити и регистар акредитованих лабораторија у којима је могуће извршити испитивање. Оба регистра биће јавно доступна.

Институт ће у току 2020 године успоставити и неопходне административне процедуре, које ће се односити на доделу знака усаглашености за услуге које су усаглашене са српским стандардима.

Институт ће покренути широку кампању популаризације Националног знака усаглашености приликом држања семинара, рада комисија, преко медија, друштвених мрежа, гласила и веб странице Института, а у складу са препорукама и сагласности Савета за национални знак.

Детаљне информације о Националном знаку усаглашености производа са српским стандардима налазе се у Правилима, која ће бити јавно доступна на веб страници Института.

5. ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

5.1. АКТИВНОСТ: Пружање посебних услуга на основу уговора

Уколико буде било потребно, у зависности од интересовања и потреба министарстава, привредних субјеката и других ентитета, Институт ће пружати и услуге у вези са стандардима и стандардизацијом које нису наведене у овом програму рада. Обављање тих услуга биће регулисано непосредним уговорима између Института и корисника услуга.

5.2. АКТИВНОСТ: Сарадња са образовним институцијама

Континуирана сарадња са факултетима и унверзитетима један је од важних циљева Института. У том смислу Институт има успостављену сарадњу са неколико факултета која се пре свега реализовала кроз представљање рада Института и основних појмова о стандардизацији студентској популацији. У 2019. години направљен је искорак и организована је радионица за високошколске установе којој су присуствовали професори 20 различитих факултета и који су, између осталог, закључили да је неопходно да се та сарадња устали, да њом треба обухватити и професоре и студенте, као и да садржаје из области стандардизације треба презентовати на савремен начин и савременим средствима.

Имајући то у виду, у току 2020. године активности усмерене на сарадњу са факултетима биће конкретизоване у виду израде предлога радног материјала за професоре и студенте, спровођења анкете о актуелним потребама и општој свести у високошколским установама у Републици Србији када су у питању стандарди и стандардизација, предлога сарадње са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и Конзорцијумом библиотека Србије за обједињену набавку (CoBSON), предлога пилот пројеката у којима би учествовале друге организације са циљем финансијске подршке у имплементацији базе стандарда у високошколским установама, предлога учешћа у међународним пројектима, као што је „Erasmus+“, у које је укључено више националних и страних организација.

С обзиром на то да међународне организације за стандардизацију ISO и ИЕС посвећују доста пажње едукацији у области стандардизације, а њихово искуство и ресурси могу да пруже подршку Институту у реализацији ове активности, успостављање ближе сарадње са њима у вези са овим питањем биће такође једна од активности у току 2020. године.

5.3. АКТИВНОСТ: Израда предлога за преиспитивање/измену међународних/европских стандарда у којима се наводе латиничка и ћириличка писма

Институт за стандардизацију Србије ће у 2020. години израдити предлоге за преиспитивање односно измену 12 идентификованих међународних стандарда из области рада међународног Техничког комитета ISO/IEC JTC 1/SC 2, *Скупови кодираних знакова*, као и 1 европски стандард из области рада CEN/TC 304, *Информационе и комуникационе технологије – Европски захтеви за локализацију*, у којима се обрађују скупови кодираних карактера за латиничка и ћириличка писма. За наведене стандарде у којима се помиње само српска ћирилица а обрађују се и латиничка писма, неопходно је да се поднесу предлози за измене које ће садржати информацију да српски језик користи и латиничко писмо.

Српски језик је једини европски језик који има синхроху диграфију, дакле користи два писма

– ћирилично и латиничко писмо. Оба писма се оптимално користе у складу са Законом о службеној употреби језика и писама, тако да је решавање овог питања у међународној и европској стандардизацији од националног значаја за нашу земљу. На тај начин Институт, у складу са Законом о стандардизацији, наставља да континуирано заступа и штити интересе Републике Србије.

Празна страница.

ПРИЛОЗИ I

ПРИЛОГ 1.1

Према члану 12, став 4. Статута, план доношења српских стандарда је саставни део Програма рада Института. Имајући у виду обавезу да план мора бити јавно доступан, Институт План доношења српских стандарда за 2020. годину објављује на својој интернет-страници, а информацију о постојању плана даје у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Имајући у виду обимност и специфичност самог плана, у делу Прилози I дате су две табеле – ПРИЛОГ 1.1 и 1.2, које садрже бројчани резиме Плана. Цео документ се може преузети на линку http://www.iss.rs/rs/button_33.html.

ПРЕГЛЕД БРОЈА СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО КОМИСИЈАМА И МЕТОДАМА ПРЕУЗИМАЊА ЗА 2020. ГОДИНУ

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рг (енглески језик)	УКУПНО
A.1 Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај					
1.	A228	Туризам и сродне услуге	0	3	3
2.	A331	Поштански саобраћај	3	4	7
3.	B033	Ватростални материјали	3	0	3
4.	B082	Рударство	4	5	9
5.	B184/SS1	Савремени керамички материјали	0	3	3
6.	B321	Експлозивни за цивилну употребу	0	15	15
7.	C017-1	Методe хемијске анализе гвожђа и челика	4	8	12
8.	C017-2	Челик	7	38	45
9.	C026	Бакар и легуре бабра	2	18	20
10.	C079	Лаки метали и њихове легуре	4	4	8
11.	C119	Металургија праха	1	11	12
12.	C135	Испитивање без разарања	6	12	18
13.	C164	Механичка испитивања метала	5	8	13
14.	I211	Географске информације	0	11	11
15.	M010	Технички цртежи, толеранције, зупчаници, лежаји и навојни спојеви	5	69	74
16.	M011	Посуде и опрема под притиском	4	41	45
17.	M022	Друмска возила	0	13	13
18.	M023	Трактори и машине за пољопривреду и шумарство	3	21	24
19.	M039	Високе производне технологије, машине алатке и ситан алат	0	7	7
20.	M044	Заваривање и сродни поступци	0	27	27
21.	M049	Гасни апарати	0	27	27
22.	M057	Котловска постројења и цевоводи	1	38	39
23.	M070	Мотори са унутрашњим сагоревањем	5	7	12

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО
24.	M096	Дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт	4	25	29
25.	M108	Механичке вибрације и удари	2	9	11
26.	M115	Хидрауличне машине, криогена техника, мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије	2	49	51
27.	M127	Машине за земљане радове	0	30	30
28.	M153	Индустријске арматуре	0	23	23
29.	M178	Лифтови, покретне степенице и покретна газишта	1	13	14
30.	M180	Сунчева енергија	0	1	1
31.	M199	Безбедност машина	3	35	38
32.	M234	Гасна инфраструктура, опрема за природни и течни нафтни гас	0	17	17
33.	M295	Уређаји за грејање и грејна тела	0	11	11
34.	P256	Примене на железници	0	77	77
35.	B082/PKS B067	Нафтно рударство	2	20	22
36.	C026/PKS C174	Племенити метали	0	5	5
37.	R188	Бродоградња и поморске конструкције	0	33	33
38.	S020	Ваздухопловство	0	249	249
39.	U043	Акустика у грађевинарству	1	12	13
40.	U059	Зграде и инжењерско-грађевински објекти	3	20	23
41.	U071	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон	8	5	13
42.	U071/PKS 1	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон - Цемент и креч	3	11	14
43.	U071/PKS 2	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон - Камен и агрегати	2	15	17
44.	U113	Хидрометрија	7	3	10
45.	U125	Елементи за зидање и покривање кровова	1	9	10
46.	U152	Гипс и производи од гипса	0	1	1
47.	U162	Врата, прозори и грађевинско стакло	6	34	40
48.	U163	Топлотна техника у грађевинарству	6	35	41
49.	U165	Снабдевање водом и инжењерство отпадних вода	4	18	22
50.	U166	Димњаци	0	4	4
51.	U182	Геотехника	4	38	42
52.	U189	Керамичке плочице и санитарна опрема	4	9	13
53.	U227	Материјали за путеве	0	30	30
54.	U247/SS1	Системи аутоматског управљања и надзора у зградама	0	5	5
55.	U250-1,8	Основе прорачуна конструкција, дејства на конструкције и сеизмички прорачун	0	2	2

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО
56.	U250-3,4,9	Челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције	0	10	10
57.	U250-5,6	Прорачун дрвених и зиданих конструкција	1	9	10
58.	U346	Конзервација културног наслеђа	1	1	2
59.	Z021/PKS U092	Безбедност од пожара - Техничке мере безбедности зграда од пожара	0	19	19
60.	Z104	Логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт	3	20	23
61.	Z169	Светлост и осветљење	2	4	6
62.	Z204	Безбедност друског саобраћаја и интелигентни транспортни системи	0	43	43
63.	Z226	Опрема пута	20	11	31
Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај укупно:			147	1356	1503
А.2 Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде					
64.	A012	Величине, јединице и мерни инструменти	5	7	12
65.	A207	Системи менаџмента заштитом животне средине	3	18	21
66.	A260	Менаџмент који се односи на људске ресурсе	1	0	1
67.	A268	Одрживост и друштвена одговорност	3	0	3
68.	A292	Безбедност и отпорност	2	3	5
69.	A301	Менаџмент енергијом и уштеда енергије	1	0	1
70.	B028-1	Мазива и сродни производи	1	3	4
71.	B028-2	Горива нафтног порекла	8	20	28
72.	B048	Лабораторијска опрема	0	13	13
73.	B238	Чврста биогорива	0	14	14
74.	B336	Битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хироизолацију	1	13	14
75.	C107	Корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама	3	32	35
76.	CASCO	Оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом	6	7	13
77.	D083	Опрема за спорт, рекреацију и игралишта	3	38	41
78.	D089	Плоче на бази дрвета - Адхезиви	6	2	8
79.	D089/PKS H061-11	Плоче на бази дрвета - Адхезиви	0	20	20
80.	D136	Намештај	3	5	8
81.	D218	Обло дрво и резана грађа	4	5	9
82.	D218/PKS D038	Обло дрво и резана грађа - Трајност дрвета и производа на бази дрвета	0	10	10
83.	E034-12	Сензорске анализе	1	5	6
84.	E034-17	Системи менаџмента безбедношћу хране	1	0	1

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
85.	E034-2,11	Семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи	5	9	14
86.	E034-4	Жита, махуњаче и њихови производи	1	6	7
87.	E034-4/PKS E034-10	Жита, махуњаче и њихови производи - Храна за животиње	2	11	13
88.	E034-4/PKS E093	Жита, махуњаче и њихови производи - Скроб (укључујући деривате и споредне производе од скроба)	0	1	1
89.	E034-5	Млеко и производи од млека	1	33	34
90.	E034-7,8,15,18	Зачини, чај, кафа и какао	0	8	8
91.	E034-9	Микробиологија и биотехнологија	5	24	29
92.	E126	Дуван, производи од дувана и упаљачи	2	18	20
93.	E153	Машине за прехранбену индустрију	0	8	8
94.	E194	Посуђе и прибор у додиру са храном	0	4	4
95.	E275	Анализа хране - Хоризонталне методе	0	15	15
96.	F038	Текстил	5	62	67
97.	F094	Заштитна одећа и заштитна опрема	3	30	33
98.	F219	Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге	2	13	15
99.	G045	Гума и производи од гуме	0	14	14
100.	G061	Пластичне масе	0	77	77
101.	G120	Кожа и обућа	1	48	49
102.	H006	Целулоза, папир и картон	3	17	20
103.	H035	Боје, лакови и сродне технологије и производи	8	80	88
104.	H042	Фотографије	0	28	28
105.	H047	Хемија	2	2	4
106.	H054	Етарска уља	0	1	1
107.	H091	Површински активне материје	0	1	1
108.	H134	Ђубрива, оплемењивачи земљишта и биостимулатори биљака	9	12	21
109.	H146	Квалитет ваздуха	1	23	24
110.	H147	Квалитет воде	1	60	61
111.	H190	Квалитет земљишта	1	12	13
112.	H193	Природни гас	3	7	10
113.	H217	Козметика	0	4	4
114.	M039-4	Машине за обраду дрвета	0	7	7
115.	Z021	Безбедност од пожара	0	28	28
116.	Z043	Заштита од буке	3	14	17

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
117.	Z052	Безбедност дечјих играчака и заштита потрошача	2	15	17
118.	Z076	Медицинска средства	1	126	127
119.	Z085	Заштита од јонизујућег зрачења	0	20	20
120.	Z106	Стоматологија	1	38	39
121.	Z172	Оптика, фотоника и заштита очију	0	25	25
122.	Z183	Карактеризација и управљање отпадом	1	46	47
123.	Z210	Системи менаџмента квалитетом и администрација у здравственој заштити	1	6	7
124.	Z229	Нанотехнологије	1	7	8
125.	Z261-5	Амбалажа	1	7	8
Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде укупно:			118	1182	1300
А.3 Одељење за издавачку делатност и превозије					
126.	A037	Терминологија	1	2	3
127.	A046	Информације и документација	0	3	3
Одељење за издавачку делатност и превозије укупно:			1	5	6
Општи стандарди укупно:			266	2543	2809
УКУПНО ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ:			266	2543	2809
Б.1 Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије					
128.	I1/06	Телекомуникације, размена информација и менаџмент подацима	0	12	12
129.	I1/07	Софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет	2	0	2
130.	I1/31	Аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података	1	4	5
131.	I215	Информатика у здравству	1	12	13
132.	I224	Идентификација, картице, финансијске услуге и технике безбедности у ИТ	6	15	21
133.	N002	Обртне електричне машине	0	10	10
134.	N003	Структуре и елементи информација, принципи идентификације и означавања, документација и графички симболи	0	3	3
135.	N004	Хидрауличне турбине	0	1	1
136.	N005	Парне турбине	0	3	3
137.	N009	Електрична опрема и системи на железници	0	33	33
138.	N010	Флуиди за примену у електротехници	0	3	3
139.	N011	Надземни водови	4	12	16
140.	N013	Општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем	0	10	10
141.	N014	Енергетски трансформатори	0	16	16

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
142.	N015	Изолациони материјали у електротехници	7	10	17
143.	N017AC	Високонапонска постројења	4	25	29
144.	N020	Електрични каблови	0	46	46
145.	N021	Ћелије и батерије	0	36	36
146.	N022	Енергетска електроника и полупроводничке компоненте	0	35	35
147.	N023	Електроинсталациони прибор	1	44	45
148.	N025	Физичке величине и јединице	0	1	1
149.	N026/SS2	Електролучно заваривање	0	2	2
150.	N031	Електрични уређаји у потенцијално експлозивним атмосферама	0	19	19
151.	N032	Осигурачи	0	7	7
152.	N034	Сијалице и придружена опрема	5	106	111
153.	N040	Електронске компоненте	0	31	31
154.	N044/SS2	Безбедност машина - електротехнички аспекти	0	6	6
155.	N045/SS2	Нуклеарна инструментација	0	13	13
156.	N048	Електромеханички саставни делови и механичке конструкције за електронске уређаје	0	21	21
157.	N051/SS2	Феритни материјали и суперпроводност	0	22	22
158.	N057	Управљање и комуникација у електроенергетском систему	0	20	20
159.	N061	Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата	10	83	93
160.	N062	Електроmedizinски уређаји	0	53	53
161.	N064	Електричне инсталације	4	20	24
162.	N065	Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја	0	68	68
163.	N070/SS2	Степен заштите помоћу кућишта	0	1	1
164.	N078	Рад под напоном	0	13	13
165.	N079	Алармни системи	0	10	10
166.	N081	Заштита од атмосферског пражњења	0	6	6
167.	N082/SS2	Соларни фотонапонски енергетски системи	0	37	37
168.	N085	Опрема за мерење електричних и електромагнетских величина	0	4	4
169.	N086	Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи	2	87	89
170.	N088/SS2	Ветрогенератори	0	3	3
171.	N089	Испитивање опасности од пожара	0	10	10
172.	N094	Електромеханички и електрични мерни релеји и заштитна опрема	0	6	6
173.	N100/SS2	Аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема	3	25	28
174.	N104	Услови околине, класификација и методе испитивања	0	16	16
175.	N210	Електромагнетска компатибилност	2	38	40

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
176.	NETSI	Телекомуникационе технологије	2	34	36
Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије:			54	1092	1146
УКУПНО ЗА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ, ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА:			54	1092	1146
УКУПНО:			320	3635	3955

ПРИЛОГ 1.2.

ПРЕГЛЕД СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО ДИНАМИЦИ ДОНОШЕЊА И ОБЈАВЉИВАЊА, ФАЗАМА ИЗРАДЕ И МЕСЕЦИМА

Фаза израде	Број стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	112	105	107	112	180	157	77	47	52	83	43	16	1091
Дефинитивни текст нацрта	118	85	143	157	105	170	207	178	192	162	178	179	1874
Стандард	96	163	237	126	130	119	142	109	118	156	126	138	1660

МАРКЕТИНГ-ПЛАН ИНСТИТУТА ЗА 2019. ГОДИНУ

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,)	Додатне активности
Јануар						
Промоција стандарда и стандардизације						
Промоција нових стандарда и ревизије постојећих стандарда, са посебним акцентом на стандарде који су објављени на српском језику. Процена се врши на основу решења о објављеним стандардима из претходног месеца.	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење или краћи текст у ИСС Новостима.	По процени и усклади са могућности ма.		Продаја: Контактирање купаца и слање информације о објављивању нове верзије стандарда. Активност се спроводи повремено у зависности од броја продатих стандарда. НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Промоција стандарда који су на јавној расправи, са акцентом на стандардима на српском језику. Процена се врши на основу актуелних анонса стандарда.	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде и на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење или краћи текст у ИСС Новостима.	По процени и у складу са могућности ма.		НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Праћење промотивних кампања међународних и европских организација за стандардизацију	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде и на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење на друштвеним мрежама			НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Након отварања инфо центара у привредним коморама и регионалним канцеларијама инжењерске коморе, на месечном нивоу организовати посете и промоцију стандардизације и стандарда у директном контакту са привредницима.	Направити посебан одељак на сајту за ову намену, да би се дао акценат већи него стандардна вест.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење или краћи текст у ИСС Новостима.			НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар – децембар, у различитим градовима у Србији.

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,)	Додатне активности
Промоција користи од учлањења у Институт и повећање броја чланова Института						
Промовисање чланства у Институту					Учешће на манифестацијама на Београдском сајму	Слање флајера уз рачун одабраним великим и новим купцима НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар
Промоција збирки стандарда						
Промоција шампаних збирки стандарда		Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Оглас у одговарајућем стручном часопису	Учешће на манифестацијама на Београдском сајму	Обавештавање купаца (слање флајера уз рачун за купљене стандарде), промовисање збирки на одговарајућим сајмовима НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар – децембар
Промоција електронских збирки на теме: оцењивање усаглашености и системима менаџмента, друштвене одговорности, дечјих игралишта и играчака, чврстих биогорива, менаџмента квалитетом у локалној самоуправи, квалитет медицинских услуга и медицинских средстава, и друге.	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Проширење сарадње са новим организацијама						
Остваривање сарадње са порталом <i>Квалитет</i>						Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка, а затим одржавањем састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње. Преговори око постављање линкова ка сајту Института, објављивање информација о семинарима, сертификационим услугама, услугама пружања техничке помоћи и другим услугама ИСС
Фебруар						
Промоција стандарда и стандардизације						
Учешће на са међународним сајмовима туризма (21-24.02), угоститељске опреме и вина (21-24.02.)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,)	Додатне активности
Промоција нових услуга Института						
Промоција услуге сертификације	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	По процени у склади са могућностима. (нпр часопис Квалитет и изврност/ Пословна политика)		Капапања подразумева и слање позива за поновну сарадњу у области сертификације система менаџмента бившим клијентима Института, промоцију ове делатности у директном телефонском контакту и сл.
Промотивне активности за обуке						
Промоција полугодишње понуде семинара	Рубрика семинари и обуке – ажурирање општим информацијама о семинарима, укупном понудом и актуелном понудом	Обавештење на друштвеним мрежама	текст у ИСС Новостима.			
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са оцењивачима Акредитационог тела Србије, путем организовања округлог стола /обуке	Проширење сарадње са оцењивачима Акредитационог тела Србије, путем организовања округлог стола /обуке	Проширење сарадње са оцењивачима Акредитационог тела Србије, путем организовања округлог стола /обуке	Проширење сарадње са оцењивачима Акредитационог тела Србије, путем организовања округлог стола /обуке	Проширење сарадње са оцењивачима Акредитационог тела Србије, путем организовања округлог стола /обуке	Проширење сарадње са оцењивачима Акредитационог тела Србије, путем организовања округлог стола /обуке	Проширење сарадње са оцењивачима Акредитационог тела Србије, путем организовања округлог стола /обуке

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,)	Додатне активности
Март						
Промоција стандарда и стандардизације						
Припрема промотивног материјала за «отворена врата» за промоцију услуге ближег информисања о захтевима српских стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Активност подразумева оглашавање и најаву »отворених врата« када ће група стандардизера тога дана бити доступна за разговор са клијентима у просторији Стандардотеке у одређеном временском интервалу.
Учешће на Сајму текстила	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области
Промоција нових услуга Института						
Промоција пружања стручне помоћи за примену стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			НАПОМЕНА: Препоручени су разговори и састанци са потенцијалним клијентима.
Промоција посебних услуга претплате за различите институције (посебни попусти на пакете стандарда, онлајн читање стандарда и друго)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт са потенцијалним корисницима, достављање понуде за сарадњу
Април						
Промоција стандарда и стандардизације						
Учешће на Међународном сајму грађевинарства	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Проширење сарадње са новим организацијама						
Остваривање контакта са факултетима ради проширења сарадње						Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка а затим одржавање састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње
Промоција нових услуга Института						
Промоција пакета попушта и услуга намењених образовним институцијама	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка а затим одржавање састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње
Промотивне активности за обуке						
Организација једног семинара у граду унутар РС /Промоција рада ИСС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање у локалним часописима		Директан е-маркетинг циљној групи корисника

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,)	Додатне активности
Мај						
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са удружењима потрошача и са Националном организацијом потрошача Србије						Постављање линкова ка сајту Института, објављивање информација о семинарима, сертификационим услугама, услугама пружања техничке помоћи и другим услугама ИСС на другим сајтовима
Промоција нових услуга Института						
Промоција знака усаглашености са српским стандардима	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	По процени и у складу са могућностима. (нпр часопис Квалитет и Изврност/Пословна политика)	Израда и достављање агенцијске вести	Достављање обавештење институцијама националне инфраструктуре квалитета, МП и њиховој прес-служби.
Промоција претплате за онлајн приступ пакету одабраних српских стандарда на годишњем нивоу, са акцентом на предност коју имају регулаторни органи	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Достављање обавештење институцијама националне инфраструктуре квалитета, МП и њиховој прес-служби, као и другим ресорним министарствима у сарадњи са МП. Могућност организовања округлог стола са министарствима где би једна од тема била промоција ове нове услуге.
Остале промотивне активности						
Израда годишњег извештаја о раду за 2018. годину		Објављивање на друштвеним мрежама	Објављивање у ИСС новостима			Достављање организацијама националне инфраструктуре квалитета у РС
Међународни сајам технике и техничких достигнућа						
Јун						
Промоција побољшања интернет-презентације Института						
Промоција базе прописа и термиолошке базе Института	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,)	Додатне активности
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са сетрификационим телима путем организовања округлог стола	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма за одржавање округлог стола са сертификационим телима ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње. Промотивна понуда института, постављање линкова ка сајту Института и друго.
Промоција нових услуга Института						
Промоција претплате на коришћење међународних ISO и IEC стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка а затим одржавање састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње
Јул						
Промоција стандарда и стандардизације						
Промоција примене стандарда путем наменског попушта при куповини стандарда у летњем периоду (30 % попушта при куповини током јула и августа)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са консултантским кућама путем организовања округлог стола	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма за одржавање округлог стола са консултантским кућама ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње. Промотивна понуда института која се односи на попусте при куповини стандарда и препоруке за њихове кориснике, постављање линкова ка сајту Института и друго.
Август						
Промоција стандарда и стандардизације						
Промоција стандарда из области туризма	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			
Септембар						
Промоција стандарда и стандардизације						
Учешће на годишњој ППЦ конференцији (презентација стандарда из области рада комисија за гуму и пластику).	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на Београдском сајму на коме се одржава ППЦ конференција, а у сарадњи са Удружењем инжењера пластичара и гумара.

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,)	Додатне активности
Промоција нових услуга Института						
Промоција услуге одобравања умножавања српског стандарда и репродуковања садржаја српског стандарда за интерне и друге потребе корисника	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт се остварује доставом позивног писма и промотивног летка, а затим одржавање састанка ради детаљнијег дефинисања модалитета сарадње
Промотивне активности за обуке						
Промоција полугодишње понуде семинара	Рубрика семинари и обуке - ажурирање општим информацијама о семинарима, укупном понудом и актуелном понудом	Обавештење на друштвеним мрежама	Текст у ИСС Новостима.			
Октобар						
Промоција стандарда и стандардаизације						
Међународни сајам превенције и реаговања у ванредним ситуацијама и безбедности и здравља на раду						Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Међународни сајам енергетике и Међународни сајам заштите животне средине и природних ресурса						Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Међународни сајам медицине и стоматологије						Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Међународни сајам књига	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Вишеддневно учешће на сајму, резервација штанда, промотивни материјал (рол-ап, промотивне брошуре, леци, стандарди), програм разговора са секретаром одговарајућих комисија

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,)	Додатне активности
Остале промотивне активности						
Обележавање Дана Института и Светског дана стандарда и пратеће активности	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама (Пласирање наградне игре на друштвеним мрежама)	Обавештење у ИСС новостима			
Новембар						
Сајам машина, алата и репроматеријала из области дрвне индустрије						Једнодневно учешће на штанду са презентацијом стандарда из договорене области.
Промотивне активности за обуке						
Организација једног семинара у граду унутар РС /Промоција рада ИСС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање у локалним часописима		Директан е-маркетинг циљној групи корисника
Децембар						
Промоција стандарда и стандардаизације						
Промоција стандарда из области зимских спортова и безбедности саобраћаја у зимском периоду	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контактирање купаца, потенцијалних купаца и слање информације о стандардима из области зимских спортова и безбедности саобраћаја, за ту циљну групу. За потребе кампање планира се одобравање посебног попуста при куповини стандарда из ове области.

**ПЛАН СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2020. ГОДИНУ
(НАПОМЕНА: Измене плана, по његовом доношењу, одобрава директор Института)**

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
1.	Прелазак са стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2006 на стандард SRPS ISO/IEC 17025:2017 (практична обука)	март	Др Маја Алексић, експерт за лабораторије са дугогодишњим искуством у области метрологије и оцењивања усаглашености; менаџер за обуке и руководиоца квалитета у МАГАТ Инжењеринг, Београд; члан комисије CASCO	На семинару ће бити објашњени сви захтеви новог издања SRPS ISO/IEC 17025:2017, разлике у односу на претходно издање, као и смернице за усаглашавање документације система менаџмента у циљу преласка на ново издање стандарда.
2.	Спровођење интерних провера према SRPS ISO/IEC 17025:2017 (практична обука)	мај/октобар		Дводневна практична обука, која обилује практичним вежбама чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интерних провера. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
3.	Радионица: Ризици у лабораторијама (идентификација, анализа, вредновање и контрола)	април/септембар		Циљ је разумевање процене ризика и управљања ризиком у лабораторијама. Кроз примере и дискусију детаљно ће бити обрађени ризици по непристрасност и у лабораторијским активностима, као и најприменљивија техника за процену ризика у лабораторијама.
4.	Захтеви за рад различитих типова тела која обављају контролисање према SRPS ISO/IEC 17020:2012	април		Овај семинар има за циљ да побољша разумевање и тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 17020:2012, како би учесницима била олакшана примена докумената система менаџмента у контролним телима.
5.	Спровођење интерних провера према SRPS ISO/IEC 17020:2012	новембар		Курс је организован је као дводневна практична обука намењена стицању и иновирању знања за интерне провераче система менаџмента контролних тела према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17020:2012. Обука обилује практичним вежбама чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интерних провера.
6.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 и препоруке за његову примену	децембар		На семинару ће бити објашњени сви захтеви новог издања SRPS ISO/IEC 17025:2017, и биће дате смернице за усаглашавање документације система менаџмента приликом преласка на ново издање стандарда.
7.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 15189:2014 (QMS за медицинске лабораторије)	новембар		Семинар посвећен тумачењу захтева стандарда SRPS EN ISO 15189:2014 који се односе на квалитет и компетентност медицинских лабораторија. Учесницима се пружа могућност да стекну знања којима могу унапредити и олакшати примену система менаџмента квалитетом (QMS) у својим лабораторијама и припремити се за акредитацију према SRPS EN ISO 15189:2014.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
8.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену - дводневни /једнодневни семинар	март		Овај курс има сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша учесницима усклађивање са захтевима стандарда. Циљ курса је поједностављено тумачење принципа система менаџмента квалитетом и захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015, као и упутство за коришћење препоручених техника и алата квалитета.
9.	Тумачење захтева стандарда ISO 14001:2015 и препоруке за његову примену	април	Бранислава Милованов, Standcert d.o.o, председница KS CASCO у ИСС; менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, проверавач за QMS, EMS и OHSAS Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, Институт за стандардизацију Србије	Семинар има за циљ сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша учесницима усклађивање са захтевима стандарда ISO 14001:2015.. Циљ семинара је поједностављено тумачење принципа система менаџмента заштитом животне средине и захтева стандарда SRPS ISO 14001:2015, као и упутство за коришћење препоручених техника и алата.
10.	Прелазак са OHSAS 18001 на ISO 45001 – Презентација измена и тумачење нових захтева	мај/новембар		Информисање и разумевање нових захтева који су дати у ISO 45001 помоћи ће лакшем и бржем спровођењу измена које он доноси. Посебно се обрађују теме: новости у структури, терминологији и концепту ISO 45001:2018, поређење са захтевима OHSAS 18001, сигурне и очекиване измен
11.	Радио-опрема и телекомуникациона терминална опрема (РиТТ): Примена прописа и стандарда (са демонстрацијом испитивања у лабораторији)	март/септембар	Љубица Марковић, РАТЕЛ Анријана Лазић, Идворски лабораторије д.о.о. Миљивоје Милетић, Идворски лабораторије д.о.о. Драган Вуксановић, Институт за стандардизацију Србије	Семинар омогућава упознавање са захтевима Правилника о радио-опреми и телекомуникационој терминалној опреми („Службени гласник РС”, број 11/12) и стандарда из области РиТТ, проблематиком њихове примене, као и начином практичног доказивања усаглашености са тим захтевима. У Србији су усвојени хармонизовани европски (EN) стандарди којима се потврђује усаглашеност производа са захтевима за РиТТ из европске Директиве 1999/5/EЗ, која је у правни систем Републике Србије транспонована Правилником.
12.	Нови правилници и српски стандарди из области електромагнетске компатибилности (ЕМС) и електричне опреме намењене за употребу у оквиру одређених граница напона (LVD), са демонстрацијом испитивања у лабораторији	јун/децембар	Зоран Бакић, Сектор за инфраструктуру квалитета, Министарство привреде Александар Драгићевић, Министарство привреде Саша Јорговановић,, Идворски лабораторије д.о.о. Андријана Лазић,, Идворски лабораторије Миљивоје Милетић, Идворски лабораторије д.о.о. Драгослав Ђоровић, „TÜV Rheinland” , „AN LAB CO” Драган Вуксановић, Институт за стандардизацију Србије	Овај семинар је прилика да учесници добију детаљне информације у вези са применом правилника којима су транспоноване европске директиве у области електромагнетске компатибилности (EMCD) и безбедности нисконапонске електричне опреме (LVD), као и у вези са српским стандардима који су подршка овим правилницима.
13.	Технике процене ризика у складу са SRPS EN 31010:2011 (практична обука) - дводневни /једнодневни семинар	април/септембар	Др Драгана Макајић-Николић, Факултет организационих наука Др Петар Павловић, Висока медицинскај и пословно-технолошкашколаи струковних студија у Шапцу Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, Институт за стандардизацију Србије	На овом семинару полазници ће се упознати са поставкама стандарда SRPS EN 31010:2011 као и прегледом најчешће коришћених метода процене ризика наведених у том стандарду. Семинар се поред тога састоји из практичне радионице на којој ће учесници применити презентоване методе.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
14.	Испитивање метала без разарања	април	Др Дејан. Б. Момчиловић, Центар за материјале, Институт за испитивање материјала, председник комисије за стандарде KS C164, <i>Механичка испитивања</i>	Нови семинар на тему испитивања метала, намењен истиј циљној групи који се посебно бави методама за испитивање без разарања.
15.	Испитивање затезањем према захтевима SRPS EN ISO 6892-1	октобар	Др Зоран Одановић, Институт за испитивање материјала Нанад Хут, Институт за испитивање материјала Јелена Деуаб, Институт за стандардизацију Србије	Овим једнодневним семинаром полазници ће се упознати са поставкама стандарда SRPS EN ISO 6892-1 као практичним препорукама за примену овог стандарда у пракси. Семинар је намењен свим произвођачима, лабораторијама за испитивање као трговцима којима су непходни докази о усаглашености са захтевима овог стандарда.
16.	Заштита од атмосферског пражњења	април	Боро Јанковић, Херми	Семинар има за циљ да олакша пројектовање, извођење и одржавање инсталација и система за заштиту од атмосферског пражњења.
17.	Безбедносна правила за конструкцију и уградњу лифтова – Нове верзије стандарда EN 81-20 и EN 81-50	септембар/новембар	Божо Вукашиновић, Елконт Инжењеринг д.о.о. Београд, Александар Стефановић, Институт за стандардизацију Србије	Учесницима ће бити представљене измене које доноси нови стандард SRPS EN 81-50, и то са аспекта безбедности путника и безбедности сервисера. Биће објашњено како се врши оцењивање усаглашености сигурносних компонента у лифтовима, као и начини прорачуна шина, вучне способности, проклизавања итд, са доста практичних примера.
18.	Дводневни курс: Интерна провера према SRPS ISO 9001:2015	април		Курс је намењен иновирању знања за интерне провераче система менаџмента квалитетом у складу са новом верзијом стандарда ISO 19011. Биће указано на измене које доноси нова верзија и биће представљен овај стандард, уз упутстава и практично вежбање планирања и спровођења интерних провера
19.	Дводневни курс: Интерна провера према SRPS ISO 14001:2015	мај		Полазници ће се упознати са интерпретацијама захтева наведених стандарда, са планирањем, спровођењем и извештавањем о резултатима интерне провере EMS менаџмент система, као и са повезаном законском регулативном РС из области заштите животне средине.
20.	Дводневни курс: Интерна провера према SRPS ISO/IEC 27001:2014	јун	Мр Снежана Павићевић, Институт за унапређење пословања д.о.о	Циљ овог курса је да се његови полазници, кроз предавања и кроз симулацију оцењивања оспособе за спровођење интерних провера према захтевима стандарда ISO/IEC 27001:2013
21.	Дводневни курс: Интерна провера према SRPS ISO 45001:2018 и ISO 19011:2018	септембар/децембар		Курс обилује практичним вежбама, чији је циљ оспособљавање за практично учење у спровођењу интерних провера. Биће образложени захтеви стандарда SRPS ISO 45001:2018 и биће указано и на измене које доноси нова верзија ISO 19011:2018. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
22.	Процена ризика од катастрофа и планови заштите и спасавања	март	Проф. др Зоран Кековић, Факултет безбедности, Центар за анализу ризика и управљање кризама, KS A292, Безбедност и отпорност друштва Проф. др Ненад Путник, Факултет безбедности, KS A292 Проф. др Младен Милошевић, Факултет безбедности, члан Комисије KS A292	Обука има за циљ стицање или подизање нивоа знања из области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и знања потребних за израду процене ризика и планова заштите и спасавања.
23.	Петодневна стручна обука: Процена ризика у заштити лица, имовине и пословања (практична обука)	јун	Мрр Славица Дабижљевић, Proks Vision d.o.o, KS A292, едукатор у области процене ризика Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, Институт за стандардизацију Србије	Циљ обуке је да пружи практична знања и вештине које ће полазницима дати могућност да самостално врше процену ризика у области заштите лица, имовине и пословања.
24.	Безбедност и заштита података о личности у здравственим установама	април	Златко Петровић, Сектор за надзор, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Александар Братић и Јован Милошевић, Стандарди и решења	Овај семинар је прилика да се учесници упознају са најновијим законским обавезама у овој области, као и да размене стручна мишљења и искуства ради унапређења система безбедности здравствених установа.
25.	Безбедност и заштита података о личности у образовним установама	мај	проф. др Гордана Пејовић, Факултет организационих наука Виолета Нешковић-Поповић, Институт за стандардизацију Србије	На скупу ће се говорити о нормативном аспекту заштите података о личности, фактичком стању у овој области, те о изазовима које доносе нови прописи у овој области.
26.	Нови Правилник и стандарди о безбедности дечјих игралишта	март	Зоран Бакић, председник Посебне радне групе за израду Правилника о безбедности дечјих игралишта, Сектор за квалитет и безбедност производа, Министарство привреде. Марина Донић, Институт за стандардизацију Србије	Први Правилник о безбедности дечјих игралишта у нашој земљи ступио је на снагу у августу 2018. године, и од тада је у примени. Овај правилник се позива на серију стандарда SRPS EN 1176 и SRPS EN 1177, који су прошле године објављени на српском језику. Семинар се заснива на презентацији правилника и најважнијих захтева стандарда, и даје анализу стања безбедности на дечјим игралиштима. Семинар пружа прилику за дискусију о проблемима у примени стандарда и прописа за стручњаке који се баве овом облашћу.
27.	Нови Правилник о безбедности дечјих играчака	мај		У припреми је први правилник за безбедност дечјих играчака. Семинар има за циљ да промовише примену правилника и за њега везане стандарде у периоду јавне расправе или објављивања овог правилника.
28.	Основе међународне, европске и националне стандардизације (семинар за чланове комисија ИСС)	јуни и децембар	Драган Вуксановић / Снежана Лилић Радиша Кнежевић / Јелена Скоковић Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић	Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације. Посебно се истичу користи које имају различите групе заинтересованих страна од укључења у процес европске стандардизације, односно од прикључења раду комисија за стандарде и сродне документе.
29.	SRPS CEN ISO/TR 14745 – Заваривање – Параметри термичке обраде после заваривања на челицима	мај / новембар	Представник Друштва за заваривање Представник Института ГОША д.о.о. Александар Стефановић, Институт за стандардизацију Србије	Сврха семинара је да корисницима стандарда пружи информације о поступцима и препорученим корацима у свакодневној пракси у процесу заваривања. Поред тога полазници ће добити препоруке за термичку обраду после заваривања (PWHT) челика, као и са препорукама за одржавање температура и времена за различите материјале и дебљине материјала.начину

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
30.	Систем менаџмента квалитетом у здравственим установама Захтеви стандарда EN 15224 - Системи менаџмента квалитетом – Примена EN ISO 9001 у здравственој заштити	мај /октобар	Проф. др Светлана Игњатовић, - Фармацеутски факултет Београд и Центар за медицинску биохемију, Клинички центар Србије, технички оцењивач АТС према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014 Др Љубинка Глигић, Акредитационо тело Србије., водећи оцењивач АТС према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014, члан комисије KS Z212 Др Драгана Поповић Илић, Институт за стандардизацију Србије	Семинар посвећен тумачењу захтева стандарда SRPS EN 15224 који се односе на захтеве система менаџмента квалитетом који се успоставља у здравственим установама. Учесницима семинара се пружа могућност да стекну нова знања којима ће унапредити и олакшати примену система менаџмента квалитетом (QMS) у својим здравственим установама.
31.	Стандардизација у области управљања отпадним водама, регулатива, казнена политика и техничка решења	април/новембар	Др Елизабет Пауновић, консултант и некадашњи шеф Европског центра за животну средину и здравље СЗО Далиборка Радуловић, градски инспектор за заштиту животне средине, Београд Весна Полумирац, комунални инспектор Града Београда и члан Управног одбора Мреже инспектора Срђан Гајић, Удружење ЗЕ (НВО) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, Институт за стандардизацију Србије	Семинар упознаје кориснике са обавезама из регулативе, као и их са казним мерама, и подиже свет о утицају отпадних вода на наше здравље и загађењу животне средине. Такође, објашњава се значај примене стандарда као алата конкурентности и представљају се технолошка решења за решавање проблематике отпадних вода
32.	Превенција и поступање са приговорима корисника према међународним стандардима	мај /октобар.	Др Ивана Мијатовић, Факултет организационих наука, KS П/07 Др Славица Цицварић Костић, Факултета организационих наука Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, Институт за стандардизацију Србије	Циљ ове обуке је стицање компетенција за успостављање процеса превенције и поступања са приговорима корисника као и информисање о могућностима и ограничењима примене смерница међународних стандарда којима се уређује систем за превенцију и поступање са приговорима корисника.
33.	Менаџмент ризицима по безбедност информација (SRPS ISO/IEC 27005) – Примена у информационим технологијама	април /новембар	Виолета Нешковић-Поповић, Институт за стандардизацију Србије Драган Вуксановић, Институт за стандардизацију Србије	Овај курс омогућава детаљно упознавање са препорукама водећег међународног стандарда за управљање информационим ризицима према - ISO/IEC 27005. Додатно, пружа полазницима свеобухватни преглед о томе шта значи управљање информационим ризицима у пословном окружењу, и даје јасну полазну основу за израду методологије за процену ризика. Методологија обухвата различите приступе смањењу ризика на прихватљив ниво, начине за одржавање процене ризикам, као и мере за њихово смањивање. По завршетку семинара полазници ће имати јасну представу о томе како процес управљања ризиком по безбедност информација треба интегрисати у своју праксу и свакодневно пословање. Семинар се састоји од теоријског и практичног дела. Велики део семинара се проводи у групним и индивидуалним активностима.

ХАРМОНИЗОВАНИ СТАНДАРДИ СА ЛИСТЕ ЕВРОПСКИХ ПРОПИСА КОЈИ ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ У 2020. ГОДИНИ

Редни број	Назив европског прописа	Број стандарда
1	Regulation (EU) No 1007/2011 of the European Parliament and of the Council of 27 September 2011 on textile fibre names and related labelling and marking of the fibre composition of textile products and repealing Council Directive 73/44/EEC and Directives	1
2	Commission Regulation (EU) No 1253/2014 of 7 July 2014 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for ventilation units	2
3	Commission Delegated Regulation (EU) No 1254/2014 of 11 July 2014 supplementing Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council with regard to energy labelling of residential ventilation units	2
4	Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), establishing a European Chemicals Agency, amending Directive 1999/4	1
5	Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy (substitutes Directive Reference 01/991 - Common Position on WFD)	1
6	General product safety	11
7	Directive 2004/52/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the interoperability of electronic road toll systems in the Community (Text with EEA relevance)	1
8	Directive 2006/42/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on machinery, and amending Directive 95/16/EC (recast)	117
9	Directive 2007/47/EC of the European Parliament and of the council of 5 September 2007 amending Council Directive 90/385/EEC on the approximation of the laws of the Member States relating to active implantable medical devices, Council Directive 93/42/EEC	4
10	Directive 2008/50/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on ambient air quality and cleaner air for Europe	4
11	Directive 2008/68/EC of the European Parliament and of the council of 24 September 2008 on the inland transport of the dangerous goods	11
12	Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for energy-related products	1
13	Directive 2009/128/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for Community action to achieve the sustainable use of pesticides	1
14	DIRECTIVE 2009/48/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 18 June 2009 on the Safety of Toys	2
15	Directive 2010/31/eu of the European Parliament and of the Council of 19 May 2010 on the energy performance of buildings (recast)	1
16	Directive 2010/40/EU of the European Parliament and of the Council of 7 July 2010 on the framework for the deployment of Intelligent Transport Systems in the field of road transport and for interfaces with other modes of transport Text with EEA relevance	15

Редни број	Назив европског прописа	Број стандарда
17	Restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment (recast)	1
18	Directive 2013/29/EU of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of pyrotechnic articles (recast)	20
19	Directive 2013/53/EU of the European Parliament and of the Council of 20 November 2013 on recreational craft and personal watercraft and repealing Directive 94/25/EC	9
20	Directive 2013/53/EU of the European Parliament and of the Council of 20 November 2013 on recreational craft and personal watercraft and repealing Directive 94/25/EC	9
21	Directive 2014/29/EU of The European Parliament and of the Council of 26 February 2016 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of simple pressure vessels	1
22	Directive 2014/30/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to electromagnetic compatibility (recast)	38
23	Directive 2014/32/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of measuring instruments	5
24	Directive 2014/33/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to lifts and safety components for lifts (recast)	7
25	Directive 2014/34/EU Of The European Parliament And Of The Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres (recast)	15
26	Directive 2014/35/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of electrical equipment designed for use within certain voltage lim	70
27	Directive 2014/53/EU of The European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of radio equipment and repealing Directive 1999/5/EC	7
28	Directive 2014/55/EU of the European Parliament and of The Council of 16 April 2014 on Electronic Invoicing in Public Procurement	5
29	Directive 2014/68/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of pressure equipment	28
30	Directive 2014/94/EU of The European Parliament and of The Council of 22 October 2014 on the deployment of alternative fuels infrastructure	5
31	Commission Regulation (EU) 2016/2281 of 30 November 2016 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for energy-related products, with regard to ecode	2
32	Regulation (EU) 2016/425 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on personal protective equipment and repealing Council Directive 89/686/EEC	25
33	REGULATION (EU) 2016/426 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 March 2016 on appliances burning gaseous fuels and repealing Directive 2009/142/EC	3

Редни број	Назив европског прописа	Број стандарда
34	REGULATION (EU) 2016/426 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 March 2016 on appliances burning gaseous fuels and repealing Directive 2009/142/EC	3
35	Regulation (EU) 2017/1369 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2017 setting a framework for energy labelling and repealing Directive 2010/30/EU	1
36	Regulation (EU) 2017/745 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on medical devices, amending Directive 2001/83/EC, Regulation (EC) No 178/2002 and Regulation (EC) No 1223/2009 and repealing Council Directives 90/385/EEC and 93/42/EE	6
37	Regulation (EU) 2017/746 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on in vitro diagnostic medical devices and repealing Directive 98/79/EC and Commission Decision 2010/227/EU	1
38	Regulation (eu) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of 9 march 2011 laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing council directive 89/106/eec	96
39	REGULATION (EU) No 517/2014 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 16 April 2014 on fluorinated greenhouse gases and repealing Regulation (EC) No 842/2006	1
40	Commission Regulation (EU) No 548/2014 of 21 May 2014 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to small, medium and large power transformers	4
41	Commission Delegated Regulation (EU) No 65/2014 of 1 October 2013 supplementing Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council with regard to the energy labelling of domestic ovens and range hoods	1
42	Commission Regulation (EU) No 66/2014 of 14 January 2014 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for domestic ovens, hobs and range hoods	1
43	REGULATION (EC) No 765/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93	2
44	Commission Delegated Regulation (EU) No 811/2013 of 18 February 2013 supplementing Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council with regard to the energy labelling of space heaters, combination heaters, packages of space heater, temp	1
45	Commission Delegated Regulation (EU) No 812/2013 of 18 February 2013 supplementing Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council with regard to the energy labelling of water heaters, hot water storage tanks and packages of water heate	1
46	Commission Regulation (EU) No 813/2013 of 2 August 2013 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for space heaters and combination heaters	2
47	Commission Regulation (EU) No 814/2013 of 2 August 2013 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for water heaters and hot water storage tanks	1
48	Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on official controls performed to ensure the verification of compliance with feed and food law, animal health and animal welfare rules	15
49	Safety and health of workers at the work	1
50	Active implantable medical devices	10
51	Procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and telecommunications sectors	1

Редни број	Назив европског прописа	Број стандарда
52	Implementation of minimum safety and health requirements at temporary or mobile constructions sites	1
53	Procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and telecommunications sectors	1
54	Medical devices	34
55	Council Directive amending Dir. 87/404/EEC (simple pressure vessels), 88/378/EEC (safety of toys), 89/106/EEC (construction products), 89/336/EEC (electromagnetic compatibility), 89/392/EEC (machinery), 89/686/EEC (personal protective equipment), 90/384/	1
56	Marine equipment	1
57	Common rules for the development of the internal market of Community postal services and the improvement of quality of service	1
58	In vitro diagnostic medical devices	5
Укупно стандарда		617

Напомена Укупан број стандарда је 526. Међутим пошто се поједини стандарди појављују у више директива онда је збир 617.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2020. ГОДИНУ

6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2020. ГОДИНУ

6.1. Уводне напомене

Стратешка област: ПРИВРЕДА
Програм: 1503-Развој националног система инфраструктуре квалитета
Сектор: 15
Програмска активност: Уређење области стандардизације
Функција: 130 - Општи послови

1. Приоритет програмске активности: Врло висок
2. Датум почетка: 2008.
3. Датум завршетка: 2022.
4. Активност: активан
5. Постојећа политика:

Образложење

Институт за стандардизацију Србије је једино и јединствено национално тело за стандардизацију које обавља послове доношења српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом, а обавља и послове едукације, пружања стручне помоћи и сертификације. Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

Сврха

Обезбеђење доступности српских стандарда и информација о стандардима заинтересованој јавности у републици Србији.

Правни основ:

Закон о стандардизацији („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 46/2015)

Опис

Активности Института превасходно обухватају учешће и заступање националних ставова у међународној и европској стандардизацији, наставак процеса преузимања европских стандарда као подршка интензивној хармонизацији прописа Републике Србије са европским у циљу развоја пословног окружења; омогућавање учешћа што већег броја заинтересованих страна у поступку доношења стандарда; подршка примени стандарда у Републици Србији ради отклањања техничких баријера у међународној трговини; пружање информационих услуга у циљу олакшаног приступа и масовније примене стандарда; развој стандардизације, едукација и промоција; пружање стручне помоћи и сертификација.

Институт за стандардизацију Србије организован је у складу са прихваћеним правилима међународних и европских организација за стандардизацију као јавна установа која у свом раду окупља све заинтересоване стране. У Институту успостављене су 162 комисије за стандарде које формирају и воде секретари који су запослени у Институту, а у рад ових комисија укључено је преко 1.500 стручњака из бројних области стандардизације и из великог броја привредних друштава, лабораторија и јавних и образовних установа, који раде волонтерски. Скупштина Института формирана је на принципу чланства, при чему чланови Института (на дан 30.06.2019. године, Институт има 76 чланова + 3 представника оснивача) учествују у управљању овом Институцијом од националног значаја.

Време трајања

Програмска активност већ постоји у усвојеном буџету за 2018. годину – Постојећа политика. Време трајања 2022. и даље.

Циљ 1

Уклањање препрека у међународној трговини доношењем српских стандарда усклађених са међународним и европским стандардима

Индикатор 1.1.

Процент усклађености донетих српских стандарда са ЕУ стандардима

Очекивани резултат:

Преузимање европских стандарда у складу са планом објављивања који су донеле европске организације за стандардизацију CEN и CENELEC у циљаној вредности од 97%.

Циљ 2

Јачање капацитета привреде кроз примену стандарда

Индикатор 2.1.

Број пружених услуга подршке привреди у области стандардизације

Очекивани резултат:

Повећање броја пружених услуга подршке привреди у области стандардизације, за 100 услуга сваке наредне године у односу на претходну.

Индикатор 2.2.

Број продатих стандарда и сродних докумената.

Очекивани резултат:

Повећање броја продатих стандарда и сродних докумената, за најмање 500 стандарда, сваке наредне године у односу на претходну.

Носилац активности: Институт за стандардизацију Србије

Одговорна особа: Татјана Бојанић, директор.

6.2. Основни подаци о Институту

Основни подаци који су значајни за пословање Института су, као што следи:

- матични број: 17740580
- регистарски број: 6015788789
- порески идентификациони број (ПИБ): 105801694
- број подрачуна код Управе за трезор: 840-927664-66 – за приходе из буџета
840-868668-29 – за сопствене приходе.

За финансирање рада Института у складу са Законом о стандардизацији и другим прописима, као и за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију у 2020. години, потребна су средства у укупном износу од 153.484.000 динара.

При сагледавању средстава која је потребно обезбедити из буџета Републике Србије, пошло се од претпоставке да ће се средства за финансирање послова у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и других послова у вези са стандардима и стандардизацијом, тј. основне делатности Института, обезбедити из:

- буџета Републике Србије;
- прихода остварених продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, организацијом семинара, као и пружањем информација.

Институт је, на основу остварених прихода и расхода у 2019. години и ранијим годинама, утврдио финансијски план за 2020. годину. У 2019. години, за финансирање рада Института, предвиђена су средства у укупном износу од 155.205.000 динара, и то 96.230.000 динара из буџета Републике Србије, 51.890.000 динара сопствених прихода и 7.085.000 динара из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

У 2020. години неопходно је да Институт обезбеди укупна средства у износу од 100.544.000 динара из буџета Републике Србије. Такође, имајући у виду да је плаћање чланарина обавеза Републике Србије у складу са законом, неопходно је у 2020. години одредити из буџета Републике Србије износ од 22.000.000 динара за чланарине, као и износ од 4.470.000 динара како би се покриле обавезе Института према европским телима за стандардизацију, а за потребе заштите ауторских права на стандардима, као и за неопходне трошкове које ће Институт имати за ангажовање спољних сарадника и спољних консултаната за успостављене послове сертификације систем менаџмента квалитетом, пружање стручне помоћи, одобравања употребе националног знака усаглашености са српским стандардима и успостављање сертификације производа (економска класификација 423).

Све друге потребе Института финансирају се из остварених сопствених прихода.

Овим планом предвиђено је финансирање потреба Института у постојећим околностима, у мери која омогућава несметано извршавање законом утврђених надлежности, промоцију и развој стандардизације, заштиту права интелектуалне својине, а нарочито обавеза које Институт има на основу програма Европских интеграција.

6.3 Приходи

Планирана средства у износу од 153.484.000 динара обезбедиће се на следећи начин:

- 100.544.000 динара у оквиру лимита из прихода буџета Републике Србије, и
- 51.940.000 динара из планираних сопствених прихода од продаје добара и услуга, укључујући чланарину коју плаћају чланови Института као и примања од продаје залиха;
- 1.000.000 динара из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

Структура планираних прихода и примања Института дата је у табели 6.1, која следи.

Табела 6.1 – Упоредни преглед структуре планираних прихода и примања Института у 2019. и 2020. години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		
		2019.	2020	Индекс
742	Приход од продаје добара и услуга	51.490.000	51.540.000	100
742321 1	Чланарина коју плаћају чланови Института	4.000.000	4.000.000	100
742321 2	Приход од продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружање услуга у вези са стандардима и стандардизацијом	34.190.000	35.156.500	103
742321 5	Приход од сертификације производа, система менаџмента и особа	1.500.000	1.500.000	100
742321 6	Приход од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	5.500.000	4.583.500	83
742321 7	Бифе	300.000	300.000	100
742321 8	Приход од одржавања стручних семинара	5.000.000	5.000.000	100
742321 10	Приход од одобрења употребе националног знака усаглашености са српским стандардима	500.000	500.000	100
742321 СП	Приходи од пружања стручне помоћи	500.000	500.000	
822	Примања од продаје залиха	400.000	400.000	100
822121	Примања од продаје залиха	400.000	400.000	100
791	Приход из буџета	96.230.000	100.544.000	104
321121	Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година	7.085.000	1.000.000	14
	УКУПНО (742+822+791+321121):	155.205.000	153.484.000	99

Процењује се да ће сопствени приходи остварени активностима Института у 2020. години износити 51.940.000 динара и да ће бити остварени: наплатом чланарине од чланова Института, која представља допринос развоју стандардизације у Републици Србији; продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружањем услуга у вези са стандардима и стандардизацијом; продајом међународних стандарда и сродних докумената, националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и организацијом семинара, продајом збирки стандарда, сертификацијом, пружањем стручне помоћи, из издавачке делатности и спровођењем осталих Законом утврђених активности.

Поред тога, планира се преношење нераспоређеног вишка прихода из ранијих година у износу од 1.000.000 динара, који ће се преваходно користити за набавку материјала и опреме.

Институт има обавезу да на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, око 50 % остварених прихода од продаје међународних стандарда и сродних докумената (ISO, IEC, ISO/IEC), као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Америчког удружења за испитивање и материјале), конвертује у девизе и квартално плаћа организацијама чије је публикације продао у нашој земљи.

6.4. Расходи

У 2020. години планирају се расходи Института у укупном износу од 153.484.000 динара. Пословни простор, који је власништво Републике Србије, Институт користи без накнаде. Упоредни преглед структуре планираних расхода по наменама дат је у табели 6.2, а упоредни преглед по изворима финансирања у табели 6.3.

Табела 6.2 – Упоредни преглед структуре планираних расхода Института у 2019. и 2020. години

Економска класификација	Намена	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2019	2020	
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате и додаци запослених	64.342.000	67.823.000	105
412	Социјални доприноси на терет послодавца	11.004.000	11.639.000	106
УКУПНО (1):		75.346.000	79.462.000	105
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
414	Социјална давања запосленима	1.330.000	1.860.000	140
415	Накнаде трошкова за запослене	2.004.000	2.304.000	115
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	240.000	900.000	375
421	Стални трошкови	13.456.000	14.805.000	110
422	Трошкови путовања	3.130.000	3.200.000	102
423	Услуге по уговору	11.497.000	17.657.000	154
424	Специјализоване услуге	100.000	50.000	50
425	Текуће поправке и одржавање опреме	5.510.000	4.095.000	74
426	Материјал	3.195.000	3.460.000	108
462	Дотације међународним организацијама	26.801.000	22.001.000	82
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	579.000	450.000	78
УКУПНО (2):		67.842.000	70.782.000	104
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	8.520.000	2.290.000	27
515	Нематеријална имовина	3.497.000	950.000	27
УКУПНО (3):		12.017.000	3.240.000	27
УКУПНО (1+2+3):		155.205.000	153.484.000	99

**Табела 6.3 – Структура средстава за финансирање расхода 2020. години,
по изворима финансирања**

Економска класификација	Назив	Извори средстава за финансирање планираних расхода (у динарима)		
		Буџет Републике Србије	Сопствени приходи и пренета, а неутрошена средства	Укупно
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате, додаци и накнаде запослених	63.270.000	4.553.000	67.823.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	10.804.000	835.000	11.639.000
УКУПНО (1):		74.082.000	5.388.000	79.462.000
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
414	Социјална давања запосленима	0	1.860.000	1.860.000
415	Накнаде за запослене	0	2.304.000	2.304.000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	0	900.000	900.000
421	Стални трошкови	0	14.805.000	14.805.000
422	Трошкови путовања	0	3.200.000	3.200.000
423	Услуге по уговору	4.470.000	13.187.000	17.657.000
424	Специјализоване услуге	0	50.000	50.000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	0	4.095.000	4.095.000
426	Материјал	0	3.460.000	3.460.000
462	Дотације међународним организацијама	22.000.000	1.000	22.001.000
482	Порези, обавезне таксе и казне	0	450.000	450.000
УКУПНО (2):		26.470.000	44.312.000	70.782.000
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	0	2.290.000	2.290.000
515	Нематеријална имовина	0	950.000	950.000
УКУПНО (3):		0	3.240.000	3.240.000
УКУПНО (1+2+3):		100.544.000	52.940.000	153.484.000

6.4.1. Расходи за плате запослених

Средства за текуће расходе за плате и социјалне доприносе за запослене у 2020 години планирана су у укупном износу од 79.462.000 динара.

У оквиру укупно предложених средства за финансирање рада Института у 2020. години, текући расходи за плате планирани су 61 запосленог, укључујући и директора, и то за: 47 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром; два са вишом школском спремом (ВШС) и 12 са средњом стручном спремом (ССС).

Основни подаци о кадровима приказани су у табелама 6.4, 6.5, 1.6 и 6.7, које следе.

Табела 6.4 – Квалификациона структура запослених

(стање 30.06.2019. године)

Редни број	Стручна спрема	Број запослених
1.	Др (доктор наука)	0
2.	Мр (магистар)	3
3.	ВСС (висока стручна спрема)	44
4.	ВС (виша стручна спрема)	2
5.	ССС (средња стручна спрема)	12
УКУПНО		61

Табела 6.5 – Старосна структура запослених

(стање 30.06.2019. године)

Редни број	Старост запослених	Број запослених
1	До 30 година	1
2	Од 31 до 40 година	9
3	Од 41 до 50 година	25
4	Од 51 до 60 година	21
5	Преко 60 година	5
УКУПНО		61
ПРОСЕЧНА СТАРОСТ: 47,93		

Табела 6.6 – Структура запослених по времену проведеном у радном односу (стање 30.06.2019. године)

Редни број	Време проведено у радном односу	Број запослених
1.	До 5 година	6
2.	Од 5 до 10 година	11
3.	Од 10 до 15 година	5
4.	Од 15 до 20 година	15
5.	Од 20 до 25 година	13
6.	Од 25 до 30 година	8
7.	Од 30 до 35 година	-
8.	Преко 35 година	3
УКУПНО		61

Табела 6.7 – Динамика пријема нових и одласка постојећих кадрова у 2019 и 2020. години

Месец		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2019. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		58	58	58	58	58	58	58	58	58	59	57	58
Пријем нових кадрова										1		1	
Одлазак кадрова	У редовну пензију										1		
	Одлазак по другом основу										1		
Салдо (пријем – одлазак)										1	2	1	
Стање на крају месеца		58	58	58	58	58	58	58	58	59	57	58	58
2020. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		58	58	58	57	58	59	60	60	61	61	61	61
Пријем нових кадрова					1	1	1		1				
Одлазак кадрова	У редовну пензију			1									1
	Одлазак по другом основу												
Салдо (пријем – одлазак)				1	1	1	1		1				1
Стање на крају месеца		58	58	57	58	59	60	60	61	61	61	61	60

Обрачун и исплата зарада запосленима у Институту представља производ јединствене основице за обрачун и исплату зараде и основног коефицијента који одговара радном месту на које је запослени распоређен. Нето износ основице утврђује се финансијским планом Института за сваку годину, а његове измене у току године доноси директор Института уз сагласност Управног одбора, водећи рачуна о укупно одобреним средствима за зараде запослених за текућу годину, као и основицама које су утврђене актима Владе. Коефицијенти су утврђени Правилником о критеријумима за утврђивање зараде, накнаде зараде и других примања запослених, у складу са оснивачким актом и Статутом Института. Приликом утврђивања коефицијената и основица за исплату зарада водило се рачуна да буду усклађени са онима који важе за јавне службе. У 2020. години, зараде ће се обрачунавати у складу са законом и релевантним актима Владе.

Посматрано по појединим звањима, односно радним местима у Институту, просечне нето зараде (укључујући додатак за време проведено на раду) обрачунате за 2019. годину износе:

- око 100.000,00 динара, за руководиоце сектора (основних организационих јединица у Институту, којих има четири);
- око 74.000,00 динара, за руководиоце одељења (унутрашњих организационих јединица у Институту);
- око 64.000,00 динара, за самосталног саветника – виши организатор стандардизације;
- око 46.000,00 динара – за самостални правни сарадник (ВШС);
- око 39.000,00 динара – за сарадника за графичку ораду текста (ССС);
- око 36.000,00 динара – за техничара штампе (ССС).

На основу уговора о раду који је закључен између Управног одбора и директора Института, номинална нето зарада директора износила је око 135.000,00 динара.

Планирана просечна **брuto зарада** по запосленом у 2020. години износи око 90.000,00 динара. Преглед броја запослених, потребне масе за зараде и просечне брутo зараде по месецима у 2019. години дат је у табели 2 у Прилогу 4.1 овог финансијског плана.

6.4.2. Расходи за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију утврђују се годишњим програмом рада Института, а обезбеђују се из буџета Републике Србије. Институт представља Републику Србију у међународним и европским организацијама за стандардизацију и у раду њихових управних и извршних органа, техничких комитета, поткомитета и осталих радних тела заступа интересе привреде Републике Србије. Чланство у поменутиим организацијама подразумева статутарну обавезу плаћања годишње чланарине у роковима које су прописале те организације.

За чланарине Института у 2020. години планирана су средства у износу од 81.702 CHF и 108.500 EUR. Износи чланарина за 2020. годину са роковима за њихово плаћање дати су у табели 6.8.

Табела 18 – Чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију у 2019. години и рокови за њихово плаћање

Ред. бр.	Назив међународне / европске организације (седиште)	Основ за чланство	Датум приступања чланству	Рок за плаћање у 2018. години	Износ чланарине
1.	Међународна организација за стандардизацију – ISO (Женева)	Одлука СИБ	1. јуни 1950.	Двострано се плаћа, до 01.априла, и до 01. октобра	25.502,00 CHF
2.	Међународна електротехничка комисија – ИЕС (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1953.	30. јун	56.200,00 CHF
3.	Међународни систем за испитивање усаглашености и сертификацију електричне опреме – ИЕСЕЕ/СВ Scheme (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1985.	31. март	(4.000,00 CHF) Чланарину плаћа „Квалитет” - Ниш
4.	Европски комитет за стандардизацију – СЕН (Брисел)	Акциони план Владе за спровођење приоритета Европског партнерства - закључак 05 бр. 018-721/06-10 од 28. јуна 2007.	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	31. март	77.500,00 EUR
5.	Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике – СЕНЕЛЕК (Брисел)	Закључак Савета министара СЦГ (76. седница, мај 2005. године)	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	28. фебруар	31.000,00 EUR
УКУПНО:					81.702,00 CHF +108.500 EUR

Чланарине ће бити плаћене према датумима доспећа по курсу Народне банке Србије за CHF и EUR на дан уплате.

6.4.3. Расходи за управни и надзорни одбор Института

Накнаде за рад исплаћују се председнику и члановима Управног и Надзорног одбора.

У складу са достављеним Упутством за пропирему буџета РС за 2020. годину и пројекција за 2021. и 2022. годину, накнаде за рад Управног и Надзорног одбора су увећане за 8 %, у складу са Законом о буџетском систему. Управни одбор Института има председника и четири члана. Накнаде за њихов рад утврђују се одлуком Управног одбора и исплаћују се за месец у коме је одржана седница, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Управни одбор одржава седницу у просеку једном месечно, а нето накнаде за рад Управног одбора исплаћују се са рачуна сопствених прихода. Управни одбор је именован решењем оснивача (Владе) од 05. априла 2018. године (24 Број: 119-30-01/2018)

Преглед исплаћене масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове управног одбора по месецима 2019. години дат је у табели 6.9.

**Табела 6.9 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора
Института у 2019. години (у динарима)**

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	4	178.894	44.723	67.086	245.980
Фебруар	4	178.894	44.723	67.086	245.980
Март	4	178.893	44.723	67.086	245.979
Април	4	178.893	44.723	67.086	245.979
Мај	4	178.893	44.723	67.086	245.979
Јун	4	178.893	44.723	67.086	245.979
Јул	4	178.893	44.723	67.086	245.979
Август	4	178.893	44.723	67.086	245.979
Септембар	4	178.893	44.723	67.086	245.979
Октобар	4	178.893	44.723	67.086	245.979
Новембар	4	193.204	48.301	72.453	265.657
УКУПНО:	48	1.982.144	495.531	743.313	2.725.449
ПРОСЕЧНО:	4	180.195	45.048	67.574	247.768

Преглед планиране масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове Управног одбора по месецима у 2020 години дат је у табели 6.10.

**Табела 6.10 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора
у 2020. години (у динарима)**

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Децембар 2019	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Јануар	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Фебруар	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Март	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Април	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Мај	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Јун	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Јул	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Август	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Септембар	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Октобар	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Новембар	4	193.204	48.301	72.453	265.657
Децембар	4	193.204	48.301	72.453	265.657
УКУПНО:	48	2.511.652	672.913	941.889	3.453.541
ПРОСЕЧНО:	4	193.204	48.301	72.453	265.657

Надзорни одбор Института има председника и два члана. Накнаде за радно ангажовање чланова и председника Надзорног одбора Института утврђују се одлуком Управног одбора Института и исплаћују се за месец у којем је одржана седница надзорног одбора, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Надзорни одбор именован је решењем Владе Републике Србије 24 број 119-1436/2018 од 14. фебруара 2018. године („Службени гласник РС”, бр. 13/18). Накнаде за рад председника и два члана Надзорног одбора у 2019. години планиране су у износу од око 638.651,00 динара, што је довољно за исплату накнада у истим износима као за председника и чланове Управног одбора, и то за четири месеца годишње, тј. четири седнице (табела 6.11).

Табела 6.11 – Расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора Института у н 2019 години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	89.446	44.723	67.086	156.532
II	2	89.446	44.723	67.086	156.532
III	2	89.446	44.723	67.086	156.532
IV	2	96.602	48.301	72.453	169.055
УКУПНО:	8	364.940	182.470	273.711	638.651
ПРОСЕЧНО:	2	91.235	45.618	68.428	159.663

Чланом 40. став 2. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Сл.гласник РС“, бр. 93/2015 и 27/2016) прописано је „Седнице надзорног одбора одржавају се по потреби, а највише четири пута годишње.“ (видети у табели 6.12, која следи).

Табела 6.12 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора у 2020. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	96.602	48.301	72.453	169.055
II	2	96.602	48.301	72.453	169.055
III	2	96.602	48.301	72.453	169.055
IV	2	96.602	48.301	72.453	169.055
УКУПНО:	8	386.408	193.204	289.812	676.220
ПРОСЕЧНО:	2	96.602	48.301	72.453	169.055

6.4.4. Остали текући расходи Института

Средства за остале текуће расходе планирана су у укупном износу од 70.782.000,00 динара, и то на основу реалних, крајње рационализованих трошкова Института, од којих неки представљају законску обавезу. Део ових средстава у висини од 26.130.761,00 динара, биће утрошен за плаћање чланарина у међународним организацијама за стандардизацију и накнаде члановима Управног и Надзорног одбора, чија је динамика и висина по наменама детаљно приказана у претходним поглављима овог финансијског плана.

Остатак средстава за остале текуће расходе, у висини 44.651.239.00 динара, биће утрошен за социјална давања, накнаде и награде за запослене, грејање, водовод и канализацију, одношење смећа, физичко-техничку заштиту зграде, имовине и запослених, одржавање чистоће у радним просторијама Института, телефон, телефакс, интернет и мобилне телефоне, поштарину, осигурање опреме, осигурање зграде, осигурање запослених, као и за набавку превода европских и међународних стандарда које је неопходно преузети као српске стандарде на српском језику, на захтев министарстава која ће их користити за потребе доношења техничких прописа. У финансијском плану за 2020. годину, предвиђена су и средства за објављивање огласа, конкурса и општих аката.

Неопходно је предвидети средства и за образовање и усавршавање запослених обукама за системе менаџмента, курсем страног језика, курсевима за напредни ниво рада у софтверима за обраду слика и текста, као и друге обуке које имају за циљ унапређење стручности и обучености запослених за обављање редовних задатака. План образовања и стручног усавршавања запослених у 2020. години, дат је у Прилогу 2.3.

Део средстава за остале текуће расходе, утрошиће се за остале трошкове за запослене, који обухватају накнаде у натури, социјална давања запосленима, накнаде за запослене, награде запосленима и остале посебне расходе, и то за исплату солидарних помоћи, накнада трошкова превоза, осталих трошкова и исплате јубиларних и осталих награда запосленима за учествовање у бројним започетим активностима и успостављању нових делатности, које ће се у Институту спроводити током 2020. године. Висина средстава за претходно наведене намене приказана је у табелама 6.13 и 6.14, а детаљан приказ динамике и висине ових расхода дат је у Прилогу 2.4.

Табела 6.13. Социјална давања, накнаде и награде за запослене

Редни број	Социјална давања, накнаде и награде за запослене	Група	Износ
1.	Социјална давања запосленима	414	1.860.000
2.	Накнаде за запослене	415	2.304.000
3.	Награде запосленима и остали посебни расходи	416	900.000
	УКУПНО:		5.064.000

Табела 6.14. Остали текући расходи Института/*

Редни број	Остали текући расходи Института	Група	Износ
1	Стални трошкови	421	14.805.000
2	Трошкови путовања	422	3.200.000
3	Услуге по уговору (умањене за накнаде члановима УО и НО, које су већ приказане у поглављу 1.4.3)	423	13.527.239
4	Специјализоване услуге	424	50.000
5	Текуће поправке и одржавање опреме	425	4.095.000
6	Материјал	426	3.460.000
7	Порези, обавезне таксе и казне	482	450.000
	УКУПНО:		39.587.239

/* У табелама нису приказани расходи за УО, НО и чланарине у међународним организацијама за стандардизацију, јер су претходно објашњени у поглављима 1.4.2 и 1.4.3

6.4.5. Машине и опрема (основна средства)

Током 2020 године неопходно је издвојити део средстава како би се обновили материјални ресурси Института и обезбедила подршка за реализацију планираних активности које се односе на послове стандардизације. Износ расположивих средстава за 2020. годину за ове намене одређен је у висини од 3.240.000 динара из сопствених прихода. Набавка машина и опреме планирана је веома рестриктивно и приказана у табели 6.15.

Табела 6.15 – План набавке машина и опреме у 2020. години

Ред. бр.	Машине и опрема	Потребна средства (у динарима)			
		Количина	Буџетска средства	Сопствени приходи	Укупно
Рачунарска опрема:					
1	Аутомобил			2.170.000	2.170.000
2	Хитне набавке опреме		0	120.000	120.000
	Укупно:				2.290.000
Софтвер:					
3	Adobe reader	1	0	101.000	101.000
4	Corel	1	0	86.400	86.400
5	Photoshop	2	0	250.000	250.000
6	Visio	1	0	53.000	53.000
7	Остали софтвери потребни за рад Института		0	459.600	459.600
					950.000
	УКУПНО:				3.240000

Образложење за тачку 1,

За потребе рада Института неходно је да се набави једно путничко возило, средње класе, које би се користило за потребе службених путовања запослених у Институту, због честих организовања in house семинара у другим градовима Републике Србије, редовних посета колега из европских и међународних организација за стандардизацију, као и чињенице да Институт ускоро започиње са обављањем послова сертификације, због чега ће тимови оцењивача из Института ићи у обиласке организација које су се пријавиле за сертификацију.

Образложење за тачку 2

Институт се у претходним годинама суочавао са проблемом отказа појединих уређаја које није могао обновити јер нису били предвиђени финансијским планом. Стога је потребно предвидети одређени износ средстава за хитне потребе.

Образложење за тачке 3-7.

Обнављање рачунарске опреме мора да прати и редовно ажурирање софтверских програма, који запосленима омогућавају континуитет рада, Такође, све већи број докумената којима је Институт у обавези да управља, а који настају у поступку учествовања у раду пре свега европских организација за стандардизацију, подразумева и аутоматизацију поступка рада. Развијање издавачке делатности прати и потреба за набавком савременијих софтверских пакета који омогућују ефикасности и ефикасност у раду. Стога је један од приоритета Института у 2020. години набавка одговарајућих софтверских пакета.

6.4.6 Опште напомене

У складу са одредбама члана 10. Закона о буџетском систему, Институт ће преузимати само оне обавезе за које су средства планирана овим финансијским планом, и то највише до висине планираних средстава за ту намену.

Ако у току године Института оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је мањи од планираног, средства предвиђена овим финансијским планом користиће се према следећим приоритетима: чланарине у међународним и европским организацијама за стандардизацију, минимални стални трошкови и минималне услуге по уговору за несметано функционисање Института, зараде запослених.

Ако у току године Институт оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је већи од планираног, или друга примања у складу са законом, средства остварена на тај начин користиће се до висине износа утврђеног финансијским планом, а буџетска средства која Институт не утроши до краја године враћају се у буџет Републике Србије.

У случају да Институт у свом финансијском извештају за 2019. годину искаже вишак прихода над расходима, утрошак тих средстава биће одређен одговарајућом одлуком управног одбора Института, која ће бити усаглашена са препорукама оснивача Института, тј. Владе, које се односе на индиректне и директне кориснике буџета.

Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2019. и 2020. години, по изворима финансирања, дат је у табели 6.17 која следи.

Табела 6.17 – Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2019. и 2020. години, по изворима финансирања

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2019	2020	
791000	Приход из буџета	96.230.000	100.544.000	102
742000	Приход од продаје добара и услуга	51.490.000	51.540.000	101
822000	Примања од продаја залиха	400.000	400.000	100
321121	Пренета а неутрошена средства из ранијих година	7.085.000	1.000.000	14
	УКУПНО:	155.205.000	153.484.000	98

Детаљан преглед свих планираних расхода Института у 2019. и 2020. години приказан је у табели 6.18. која следи.

Табела 6.18 – Детаљан преглед планираних расхода Института у 2020. години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2019.	2020
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ			
411	Плате, додаци и накнаде запослених	64.342.000	67.823.000
411111	Плате по основу цене рада	64.342.000	67.823.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	11.004.000	11639.000
412111	Допринос за ПИО	7.722.000	8.000.000
412211	Допринос за здравствено осигурање	3.282.000	3.639.000
412311	Допринос за незапосленост		
	УКУПНО (1):	75.346.000	79.462.000
414	Социјална давања запосленима	1.330.000	1.860.000
414111	Породиљско боловање, боловање преко 30 дана и друга боловања на терет фондова – процена потребних средстава урађена је на основу сагледавања структуре запослених у Институту и искустава из претходних година	200.000	200.000
414121	Расходи за образовање деце запослених	260.000	260.000
414311	Отпремнина приликом одласка у пензију – средства на овој економској класификацији користиће се за исплату отпремнина радницима који одлазе у пензију у 2018. години	270.000	800.000
414314	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице – средства предвиђена на овој економској класификацији користиће се за исплату просечних трошкова сахране у случају смрти запосленог или члана његове уже породице, као и за друге намене утврђене Правилником о стандардном класификационом оквиру за буџетски систем	300.000	300.000
414411	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице – процена потребних средстава на овој економској класификацији извршена је на основу досадашњег искуства.	200.000	200.000
414412	Помоћ у случају оштећења или уништења имовине	40.000	40.000
414419	Остале помоћи запосленим радницима(за рођење детета)	60.000	60.000
415	Накнаде за запослене	2.004.000	2.304.000
415112	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	2.000.000	2.300.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2019.	2020
415119	Остале накнаде трошкова запослених	4.000	4.000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	240.000	900.000
416111	Јубиларне награде	150.000	700.000
416112	Награде за посебне резултате рада	90.000	200.000
421	Стални трошкови	13.456.000	14.805.000
421111	Услуге платног промета и банкарске услуге	230.000	240.000
421121	Трошкови банкарских услуга	90.000	100.000
421211	Енергетске услуге – електрична енергија	2.800.000	2.900.000
421225	Енергетске услуге – грејање	2.000.000	2.400.000
421311	Комуналне услуге – водовод и канализација	150.000	150.000
421321	Трошкови дератизације и дезинсекције просторија	10.000	10.000
421323	Физичко-техничка заштита запослених, зграде и имовине	3.000.000	3.400.000
421325 1	Услуге чишћења – одржавање чистоће у пословним просторијама	3.000.000	3.400.000
421325 2	Услуге чишћења – одношење смећа	330.000	350.000
421411	Услуге комуникација – телефон и телефакс	460.000	460.000
421412	Услуге комуникација – прикључак за интернет	600.000	500.000
421414	Услуге комуникација – мобилни телефони	220.000	240.000
421421	Услуге комуникација – пошта	300.000	300.000
421422	Услуге доставе	20.000	20.000
421511	Осигурање зграде	30.000	35.000
421512	Осигурање возила	60.000	110.000
421513	Осигурање опреме	25.000	30.000
421521	Осигурање запослених у случају несреће на раду	46.000	60.000
421522	Здравствено осигурање	40.000	55.000
421523	Осигурање од одговорности из пословања	10.000	10.000
421622	Закуп административне опреме	35.000	35.000
422	Трошкови путовања	3.130.000	3.200.000
422111	Трошкови дневница на службеном путовању у земљи	150.000	200.000
422121	Трошкови превоза на службеном путовању у земљи	150.000	200.000
422131	Трошкови смештаја на службеном путовању у земљи	150.000	150.000
422191	Превоз у јавном саобраћају (средства са ове економске класификације користе се за исплату превоза волонтерима)	100.000	100.000
422211	Трошкови службених путовања у иностранство – дневнице	2.400.000	2.400.000
422221	Трошкови службених путовања у иностранство – превоз		
422231	Трошкови службених путовања у иностранство – хотелски смештај		
422299	Трошкови службених путовања у иностранство – визе		
	Средства на овим економским класификацијама користе се за исплату дневница, трошкова превоза и хотелског смештаја запосленима у Институту када учествују на заседањима органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију у којима је Институт члан (ISO, IEC, и CEN CENELEC), као и у раду владиних организација и радних тела Уједињених нација, која се баве питањима стандардизације (видети прилог 4.5 овог програма рада, стр. 70)		
422392	Трошкови путовања у оквиру редовног рада – средства на овој економској класификацији користе се за трошкове такси-превоза који се користи за службене потребе директора Института и запослених које он овласти, имајући у виду да Институт не располаже службеним возилом	130.000	100.000
422394	Накнада за коришћење сопственог возила	50.000	50.000
423	Услуге по уговору	11.497.000	17.657.000
423111	Услуге превођења - услуге превођења и термилошког усаглашавања превода европских и међународних стандарда и сродних докумената ради доношења одговарајућих српских стандарда, односно сродних докумената за потребе техничких прописа које планирају да у 2019. години донесу поједина министарства, стандарда од општег значаја и сл.	100.000	200.000
423212	Услуге за одржавање софтвера	200.000	300.000
423291	Остале компјутерске услуге	1.600.000	2.300.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2019.	2020
423311	Услуге образовања и усавршавања запослених – трошкови редовне обуке и тестирања знања запослених у вези са употребом апарата и средстава за заштиту од пожара (законска обавеза), курсева за енглески језик, итд.	621.000	621.000
423321	Котизације за семинаре – трошкови котизација представника Института за разне стручне скупове (симпозијуме, семинаре и сл.)	150.000	180.000
423413	Услуге штампања публикација – трошкови штампања гласила и публикација Института – збирки стандарда и других публикација	400.000	400.000
423419	Остале услуге штампања – израда визит-карти за запослене и сл.	50.000	50.000
423421	Услуге информисања јавности – трошкови објављивања решења, одлука, огласа, конкурса и других општих аката у „Службеном гласнику Републике Србије”	100.000	100.000
423421 1	Услуге информисања јавности - Трошкови кампања за информисање јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације	100.000	100.000
423432	Објављивање тендера и информативних огласа – трошкови тендера за јавне набавке и сличних огласа	50.000	50.000
423439	Остале услуге рекламе и пропаганде	50.000	100.000
423591 1	Накнаде за рад чланова Управног одбора –исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице, а према присутности чланова	2.991.110	3.187.884
423591 2	Накнаде за рад чланова Надзорног одбора – исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице (4 пута годишње), а према присутности чланова	638.650	676.220
423599	Остале стручне услуге - ресертификација интегрисаног система менаџмента, акредитација Института	600.000	600.000
423711 1	Репрезентација - угоститељске услуге и за одржавање две редовне седнице скупштине Института у току године	100.000	100.000
423711 2	Репрезентација – новогодишњи пријем за пензионере и запослене у Институту	100.000	100.000
423711 3	Репрезентација – угоститељске услуге за седнице Управног одбора, Надзорног одбора и стручних савета	50.000	50.000
423711 4	Репрезентација – угоститељске услуге приликом посета представника међународних, европских и националних организација за стандардизацију, као и других значајних гостију из иностранства	90.000	90.000
423711 5	Организација других скупова	150.000	150.000
423712	Поклони – поклони за функционере међународних и европских организација за стандардизацију и друге угледне госте из иностранства приликом посета	180.000	330.000
423911 1	Остале опште услуге – накнаде за коришћење права умножавања међународних и европских стандарда, као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Русије и др.), ради продаје корисницима у нашој земљи (обавеза на основу уговора)	1.716.240	1.696.239
423911 2	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и предавача на семинарима које организује Институт	1.000.000	1.000.000
423911 3	Остале опште услуге – трошкови заштите интелектуалне својине Института и међународних организација за стандардизацију (стагутарна обавеза)	10.000	10.000
423911 4	Остале опште услуге – трошкови редовне контроле и ревизије против- пожарних апарата, противпаничног светла, хидраната, громобрана, стабилне инсталације за дојаву пожара и других инсталација (законска обавеза)	450.000	530.000
423911 5	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и поверавача у поступцима сертификације клијената	-	4.470.000
424	Специјализоване услуге	100.000	50.000
424911	Остале специјализоване услуге (услуге шпедитера)	100.000	50.000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	5.510.000	4.095.000
425111	Зидарски радови	30.000	30.000
425113	Молерски радови	30.000	30.000
425114	Радови на крову	100.000	120.000
425115	Радови на водоводу	80.000	100.000
425116	Централно грејање	30.000	30.000
425117	Електричне инсталације	100.000	100.000
425119	Остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграде	3.600.000	2.155.000
425119 1	Остале услуге – хитне поправке	250.000	250.000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2019.	2020
425219	Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај	10.000	100.000
425222	Рачунарска опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за рачунарску и телекомуникациону опрему, инсталација и имплементација	500.000	400.000
425223	Одржавање опреме за телекомуникацију (телефонске централе)	20.000	20.000
425225	Опрема за домаћинство и угоститељство	10.000	10.000
425226	Биротехничка опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за штампарско-репрографску опрему	250.000	250.000
425227	Уградна опрема – материјал за хитне поправке столарије и електричних, водоводних или других инсталација i	300.000	300.000
425229	Остале поправке и одржавање опреме	200.000	200.000
426	Материјал	3.195.000	3.460.000
426111	Канцеларијски материјал – канцеларијски и штампарско-репрографски материјал за свакодневни рад (папир, тонери, фасцикле, материјал за паковање и доставу стандарда корисницима, компакт-дискони итд.)	2.000.000	2.000.000
426121	Расходи за радну униформу	50.000	50.000
426131	Цвеће и зеленило	50.000	100.000
426311 1	Стручна литература за редовне потребе запослених – претплата за “Службени гласник РС”, “Привредни саветник”, “ИНГ регистар”, итд.	200.000	235.000
426312	Стручна литература за образовање запослених – речници, монографије и сличне стручне књиге набављене у земљи и иностранству и сл.	50.000	80.000
426412	Издаци за гориво	100.000	200.000
426819	Остали материјал за одржавање хигијене	25.000	25.000
426822	Пиће	470.000	470.000
426823	Намирнице за припремање хране	250.000	300.000
462	Дотације међународним организацијама	26.801.000	22.001.000
462121	Текуће донације и дотације међународним организацијама - чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију (статутарна обавеза)	26.801.000	22.001.000
482	Порези, обавезне таксе и казне	579.000	450.000
482131	Трошкови регистрације возила и остале таксе	70.000	100.000
482211	Републичке таксе	49.000	50.000
482191	Остали порези	300.000	150.000
482231	Обавезне таксе – градске таксе	160.000	150.000
	УКУПНО (2):	68.742.000	70.782.000
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА			
512	Машине и опрема	8.520.000	2.290.000
512111	Аутомобили	2.200.000	2.170.000
512200	Машине и опрема – средства на овој економској класификацији користе се у складу са посебним планом набавке	6.320.000	120.000
515	Нематеријална имовина	3.497.000	950.000
515111	Нематеријална имовина	3.497.000	950.000
	УКУПНО (3):	12.017.000	3.240.000
	УКУПНО (1)+(2)+(3):	155.205.000	153.484.000

ПРИЛОЗИ II

РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ У 2019. ГОДИНИ И ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ У 2020. ГОДИНИ

Табела 1 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2019. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запо-слени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	5.297.698	86.848	56	4.533.094	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Фебруар	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Март	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Април	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Мај	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Јун	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Јул	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Август	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Септембар	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Октобар	61	5.297.698	86.848	56	4.533.093	80.948	-	-	-	5	-	764.605	152.921
Новембар	61	5.682.510	93.156	56	4.856.737	86.727	-	-	-	5	-	825.773	165.155
Децембар	61	5.682.510	93.156	56	4.856.737	86.727	-	-	-	5	-	825.773	165.155
УКУПНО:	732	64.342.000	1.054.787	672	55.044.404	982.936	-	-	-	60	-	9.297.596	1.859.520
ПРОСЕЧНО:	61	5.361.833	87.899	56	4.587.034	81.911	-	-	-	5	-	774.800	154.960

Напомена: У току 2019. године, једна запослена се налазила на трудничком, једна на породилском одсуству, троје запослених на боловању преко 30 дана. За све ове запослене, обезбеђена је одговарајућа замена, а ангажовани су и запослени по основу уговора о раду на одређено време због повећаног обима посла.

Табела 2 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2020. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запо-слени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Фебруар	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Март	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Април	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Мај	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Јун	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Јул	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Август	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Септембар	61	5.651.916	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Октобар	61	5.651.916	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Новембар	61	5.651.916	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
Децембар	61	5.651.916	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751
УКУПНО:	732	67.823.000	1.076.556	672	58.426.916	1.007.361	-	-	-	60	-	9.405.084	1.881.017
ПРОСЕЧНО:	61	5.651.917	89.713	56	4.868.910	83.947	-	-	-	5	-	783.757	156.751

ПЛАН КАДРОВА ЗА 2020. ГОДИНУ

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије за 2019. годину, средства за плате социјалне доприносе на терет послодавца планирана су за 61 запосленог, укључујући и директора, а у складу са Одлуком о о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Сл.гласник РС", бр. 61/2017, 8/2017, 92/2017, 111/2017, 14/2018, 45/2018, 78/2018, 89/2018, 102/2018, 30/2019 и 42/2019.). Средства су планирана за 47 запослених са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром; два запослена са вишом школском спремом (ВШС) и 12 запослених са средњом стручном спремом (ССС).

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) за 2020. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца **за 61 запосленог**, и то за:

- 47 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром;
- 2 са вишом школском спремом (ВШС); и
- 12 са средњом стручном спремом (ССС).

Институт је у новембру 2019. године имао 58 запослених на неодређено време и 4 запослених на одређено време, од чега су два радника ангажована на замени привремено одсутних запослених, а два радника су ангажована до попуне упражњених радних места, односно због повећаног обима посла. Упражњена су радна места руководиоца Одељења за развој и одржавање информационог система у Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем, референта за финансијско – рачуноводствене послове - рачуновођу у Одељењу за правне, финансијске и опште послове, Сектора за правне, финансијске послове и маркетинг као и радно место вишег организатора за послове стандардизације у Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај, у Сектору за опште области стандардизације. У 2020. години због одласка у пензију биће упражњено радно место руководиоца Сектора за електротехничку стандардизацију и информациони систем као и радно место вишег организатора за послове стандардизације у Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај, у Сектору за опште области стандардизације.

Чланом 27е Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - исправка, 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019) прописано да је ограничење заснивања радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места на снази до 31. децембра 2020. године.

Стратегијом унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015-2020. године, предвиђено је јачање кадровских капацитета, у циљу остваривања планираних активности.

Имајући у виду да ће Институт од 2020. године започети послове сертификације система менаџмента квалитетом, да ће покренути поступак сертификације производа као и да ће се ангажовати на пословима одобравања употребе националног знака усаглашености са српским стандардима, Институт ће се током наредне године потрудити да што пре попуни упражњена радна места у циљу наставка континуираног рада и одржавања и развоја нових активности.

**ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ
У 2020. ГОДИНИ**

У 2020. години неопходно је издвојити део средстава за план образовања и стручног усавршавања запослених приказан у табели 1, у циљу стручнијег и ефикаснијег обављања послова у оквиру основне делатности Института.

Табела 1 – План образовања и стручног усавршавања запослених у 2020. години

Ред. бр.	Течајеви за образовање и усавршавање запослених	Планирана средства у динарима
1.	Обука за програм TRADOS	106.000
2.	Обука за системе менаџмента (ISO 9001, ISO/IEC 27001)	300.000
3.	Обука из области оцењивања запослених	120.000
4.	Обука за противпожарну заштиту и безбедност и здравље на раду, обуке за рад са специфичним програмима	95.000
УКУПНО:		621.000

Образложење за тачку 1.

За потребе Института неопходно је обучити запослене за раду у преводилачком програму TRADOS како би се у наредном периоду повећао број донесених стандарда на српском језику и тиме још више приближили стандарди свим заинтересованим странама.

Образложење за тачку 2.

Узимајући у обзир проширење делатности Института, неопходно је обезбедити обуку за три запослена за системе менаџмента у складу са стандардима ISO 9001 и ISO/IEC 27001.

Образложење за тачку 3.

Имајући у виду да ће од 01. јанура 2020. године започети примена Закона о запосленима у јавним службама, неопходно је припремити запослене на новине које се уводе новим законом а односе се на област оцењивања запослених.

Образложење за тачку 4.

У циљу континуаног усавршавања запослених, а у складу са позитивним прописима, неопходно је предвидети средства за обуке из области противпожарне заштите и безбедности и здравље на раду. Такође, у циљу обезбеђивања ефикаснијег обављање послова, неопходно је предвидети и средства за остале хитне обуке уколико се укаже потреба за истим.

**ПЛАН АКТИВНОСТИ ТЕКУЋЕГ ОДРЖАВАЊА
ПОСЛОВНЕ ЗГРАДЕ ИНСТИТУТА У 2020. ГОДИНИ**

1. Реновирање платоа испред пословне зграде

Садашњу пословну зграду Институт користи од јула 2003. године и за све време од тада постоји проблем поломљених подних плочица на платоу испред улаза у пословну зграду, које су такође и неодговарајућа подлога у различитим временским приликама (киша, снег, лед). У пар наврата је већ рађена делимична замена истих. Међутим, неопходно је извршити комплетну реконструкцију платоа испред улаза у пословну зграду и заменити постојеће плочице бехатлон плочама, које ће дати трајности због своје отпорности на атмосферске утицаје. Реновирање платоа испред улаза представља један од приоритетнијих задатака у 2020. години.

**Табела 1 – План текућег и инвестиционог одржавања
пословне зграде Института у 2020. години**

Ред. бр.	Намена	Потребна средства (у динарима)
1.	Реновирање платоа испред пословне зграде	2.000.000,00
УКУПНО:		2.000.000,00

ПРИЛОГ 2.5

ПРЕГЛЕД РАСХОДА ПО НАМЕНАМА И МЕСЕЦИМА У 2020. ГОДИНИ

Месец	Бруто зарада	Порез и доприноси на терет послодавца	Укупно зарада (2 + 3)	Превоз радника	Отпремнине	Помоћ радницима	Помоћ породици	Боловање	Остали трошкови	Управни одбор и Надзорни одбор	Укупно (10+11)	Дневнице и други трошкови у земљи и иностранству
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2019. ГОДИНА												
УКУПНО	64.342.000	11.004.000	75.346.000	2.004.000	270.000	300.000	300.000	200.000	64.277.008	3.564.992	67.842.000	3.130.000
2020. ГОДИНА												
Јануар	5.651.917	969.917	6.621.834	192.000	-		100.000	-	5.554.354	344.147	5.898.501	266.667
Фебруар	5.651.917	969.917	6.621.834	192.000	-	60.000	-	100.000	5.554.354	344.147	5.898.501	266.667
Март	5.651.917	969.917	6.621.834	192.000	-	-	-	-	5.554.354	344.147	5.898.501	266.667
Април	5.651.917	969.917	6.621.834	192.000	300.000	60.000	-	-	5.554.353	344.147	5.898.501	266.667
Мај	5.651.917	969.917	6.621.833	192.000	500.000		100.000	-	5.554.353	344.147	5.898.500	266.667
Јун	5.651.917	969.917	6.621.833	192.000		-	-	-	5.554.353	344.147	5.898.500	266.667
Јул	5.651.917	969.917	6.621.833	192.000	-	60.000	-	-	5.554.353	344.147	5.898.500	266.667
Август	5.651.917	969.917	6.621.833	192.000	-	-	-	-	5.554.353	344.147	5.898.500	266.667
Септембар	5.651.916	969.916	6.621.833	192.000	-	60.000	100.000	100.000	5.554.353	344.147	5.898.499	266.666
Октобар	5.651.916	969.916	6.621.833	192.000	-	-	-	-	5.554.353	344.146	5.898.499	266.666
Новембар	5.651.916	969.916	6.621.833	192.000		60.000		-	5.554.353	344.146	5.898.499	266.666
Децембар	5.651.916	969.916	6.621.833	192.000		-	-	-	5.554.353	344.146	5.898.499	266.666
УКУПНО:	67.823.000	11.639.000	79.462.000	2.304.000	800.000	300.000	300.000	200.000	66.652.239	4.129.761	70.782.000	3.200.000
ПРОСЕЧНО:	5.651.917	969.917	6.621.833	192.000	400.000	60.000	50.000	100.000	5.554.353	344.147	5.898.500	266.666

ПЛАН СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО У 2020. ГОДИНИ СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ

У 2020. години ради учествовања представника Института на заседањима генералних скупштина, других органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију, регионалне сарадње са организацијама за стандардизацију, укључујући ванпланска путовања ради учешћа представника Института на међународним скуповима, приказан је у табели 1. За трошкове службених путовања у 2020. години потребна су средства у износу од 2.400.000 за службена путовања у иностранство.

Табела 1 – Службена путовања у иностранство која се планирају у 2020. години

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
1.	Руководилац Сектора за опште области стандардизације или заменик у ТО	Заседање Техничког одбора CEN-а Образложење: Заседањима техничких одбора CEN-а и CENELEC-а (Technical Boards, BT) присуствују руководиоци сектора за стандардизацију који у тим телима имају статус тзв. сталних делегата, или њихови заменици. На заседањима техничких одбора доносе се питања у вези са европском стандардизацијом која су од интереса за све пуноправне чланице поменутих организација. Та питања се односе на измене правила европских организација за стандардизацију, оснивање нових техничких комитета, покретање нових пројеката из различитих области стандардизације, сарадњу са Европском комисијом и израду хармонизованих стандарда за потребе доношења европских директива које РС преузима као техничке прописе и слично. Број заседања којима ће присуствовати представници Института биће умањен уколико не буде довољно средстава на рачуну Института.	2 заседања (присуство заседањима ће бити редуковано уколико не буде довољно средстава) 4-6. фебруар 2020. Брисел (Краљевина Белгија) 20-22. мај 2020 (није познато место и датум одржавања) 29 и 30. септемба и 1. октобар, 2020 Брисел (Краљевина Белгија)
2.	Руководилац Сектора за електротехн. стандардизацију и информ. систем или заменик у ТО	Заседање Техничког одбора CENELEC-а Образложење: Заседањима техничких одбора CEN-а и CENELEC-а (Technical Boards, BT) присуствују руководиоци сектора за стандардизацију који у тим телима имају статус тзв. сталних делегата, или њихови заменици. На заседањима техничких одбора доносе се питања у вези са европском стандардизацијом која су од интереса за све пуноправне чланице поменутих организација. Та питања се односе на измене правила европских организација за стандардизацију, оснивање нових техничких комитета, покретање нових пројеката из различитих области стандардизације, сарадњу са Европском комисијом и израду хармонизованих стандарда за потребе доношења европских директива које РС преузима као техничке прописе и слично. Број заседања којима ће присуствовати представници Института биће умањен уколико не буде довољно средстава на рачуну Института.	2 заседања (присуство заседањима ће бити редуковано уколико не буде довољно средстава) 4-6. фебруар 2020. Брисел (Краљевина Белгија) 20-22. мај 2020 (није познато место и датум одржавања) 29 и 30. септембар и 1. октобар, 2020 Брисел (Краљевина Белгија)
3.	1	**Састанак техничког комитета CLC/TC 65X, Милано , Образложење: Комисија KS N065, Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја, припрема и доноси стандарде који се односе на уређаје и системе који се користе у мерењу и управљању у индустријским процесима и аутоматизацији и међусобном повезивању ИТ уређаја, а користе их углавном произвођачи уређаја и система за аутоматизацију, дизајнери, интегратори и градитељи аутоматизованих постројења, корисници и оператори. Већину стандардизацијског посла обављају произвођачи. Комисија разматра бројне аспекте, као што су: вредновање карактеристика, дефинисање функционалности и др. Комисија прати рад комитета CLC/TC 65X, Мерење, управљање и аутоматизација у индустријским процесима, као и комитета IEC/TC 65 и његових поткомитета SC 65A, SC 65B, SC 65C, SC 65E.	4.и 5. фебруар 2020. године, Милано, Италија

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
4.	Директор	Заседање Саветодавне групе председавајућег Комитета за земље у развоју Међународне организације за стандардизацију (ISO/DEVCO/CAG) Образложење: Институт као пуноправни члан (ISO и ISO Комитета (DEVCO). разматра питања од интереса за земље у развоју, подстиче њихово учешће у процесу доношења међународних стандарда, обезбеђује техничку и саветодавну помоћ, и др. Поред статутарних и процедуралних питања, на заседању Генералне скупштине разматра се низ стручних, техничких и стратешких питања везаних за развој и примену међународних ISO стандарда и сродних докумената; бирају се чланови Савета ISO-а и Управног одбора за техничка питања; разматра се и усваја буџет за наредну годину и др. Радна група 2 у оквиру Комитета ISO/DEVCO, у коју је Институт именовано свог представника, има задатак да са представницима осталих националних тела за стандарде установи најбољу праксу за размену ресурса неопходних за процес доношења стандарда, као и њихову примену. Директор Института именована је за подпредседника DEVCO комитета.	I квартал 2020, Женева (Швајцарска Конфедерација)
5.	1	**Учешће на пленарном заседању техничког комитета CEN/TC 52, Безбедност играчака Образложење: Комисија KS Z052, Безбедност дечјих играчака и заштита потрошача активно прати рад техничког комитета CEN/TC 52, Безбедност дечјих играчака и редовно преузима све стандарде које је донео овај комитет. Састав ове комисије чини велики број заинтересованих страна у Републици Србији као што су произвођачи и корисници играчака, представници акредитованих лабораторија за испитивање безбедности дечјих играчака према захтевима важећих закона и правилника и стандардизованих метода. Као један од резултата рада ове комисије, добија се листа српских стандарда који подржавају Директиву новог приступа 2009/48/ЕС, а пре свега омогућавају подршку произвођачима дечјих играчака да задовоље основне безбедносне и здравствене захтеве, олакшају везу између произвођача, корисника и именованих тела надлежних за технички надзор и атестирање играчака.	20 до 24. априла 2020. године, Лондон, Велика Британија
6.	Директор	Састанак CEN-CENELEC у вези са преиспитивањем активности у оквиру стратегије развоја до 2020. и утврђивањем правца будућег развоја (Ambitions 2020) Образложење: Састанак који организује CEN-CENELEC Менаџмент-центар у вези је са преиспитивањем досадашњих резултата европских организација за стандардизацију у остваривању тзв. „Ambitions 2020“, односно стратешких циљева европске стандардизације за период 2018-2020. година, као и са утврђивањем основних правца развоја после 2020. године. Присуство представника Института допринеће правовременом информисању о приоритетима које треба постићи на националном нивоу до 2020. године, као и о идентификовању најважнијих аспеката који би требало да буду укључени у стратегију развоја европске и националне стандардизације у периоду после 2020. године.	април 2020, Брисел, (Краљевина Белгија)
7.	Руководилац Сектора за електротехн. стандардизацију и информ. систем	Заседање управног комитета Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима IEC стандарда (шеме IEC60384-3) Образложење: Институт је члан Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима IEC стандарда (шеме IEC60384-3) и на основу правила процедуре те шеме има право и обавезу да учествује на заседању управног комитета те шеме, које се одржава сваке године у једној од земаља чланица.	03-04. јун 2020. године, Монтего Беј, Јамајка (Трошкове пута и смештаја сноси Квалитет АД Ниш, а Институт сноси трошкове дневница)
8.	Директор +1	Заседања генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC Образложење: Директор Института за стандардизацију Србије, са сарадницима, учествује у раду Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), у којима Институт има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године. Институт размењује стручне информације са CEN-ом и CENELEC-ом и доноси одлуке које се односе на финансијска, оперативна, техничка и друга питања. Такође, директор Института изабрана је за члана административног одбора.	18. јун 2020. године, Беч (Аустрија)

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
9.	1	<p>**Учешће на пленарном заседању техничког комитета CEN/TC 444 Карактеризација у животној средини</p> <p>Образложење: Комисија KS Z183, Карактеризација и управљање отпадом интензивно прати рад техничких комитета CEN/TC 292, Карактеризација отпада (од 2006. године) и CEN/TC 308, Карактеризација муљева (од 2009. године). У складу са глобализацијом на нивоу CEN-а и тенденцијом креирања хоризонталних стандарда, основан је нови CEN/TC 444, Карактеризација у животној средини, а рад тог комитета се прати кроз обједињену KS Z183. Састав ове комисије чини велики број заинтересованих страна у Републици Србији и већина донетих стандарда се користи као подршка прописима из области управљања отпадом, као и будућих прописа који су подршка циркуларној економији. Ова област је од изузетног значаја првенствено за заштиту животне средине кроз прописану карактеризацију матрикса животне средине, као и за адекватно управљање секундарним производима насталим од отпада (компост, пелети, шљака и др.) и максимално искоришћење отпада.</p>	Јун 2020 (није познато место одржавања)
10.	Директор +1	<p>43. заседање Генералне скупштине ISO-а и 54. заседање Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO)</p> <p>Образложење: Институт као пуноправни члан (ISO и ISO Комитета (DEVCO)). разматра питања од интереса за земље у развоју, подстиче њихово учешће у процесу доношења међународних стандарда, обезбеђује техничку и саветодавну помоћ, и др. Поред статутарних и процедуралних питања, на заседању Генералне скупштине разматра се низ стручних, техничких и стратешких питања везаних за развој и примену међународних ISO стандарда и сродних докумената; бирају се чланови Савета ISO-а и Управног одбора за техничка питања; разматра се и усваја буџет за наредну годину и др. Радна група 2 у оквиру Комитета ISO/DEVCO, у коју је Институт именовано свог представника, има задатак да са представницима осталих националних тела за стандарде установи најбољу праксу за размену ресурса неопходних за процес доношења стандарда, као и њихову примену. Директор Института именована је за подпредседника DEVCO комитета.</p>	21-25. септембар 2020. године, Абу Даби (Уједињени Арапски Емирати)
11.	1	<p>**Учешће на пленарном заседању техничког комитета CEN/TC 275 Анализа хране – Хоризонталне методе</p> <p>Образложење: Комисија за стандарде KS E275 израђује и доноси стандарде углавном према програму рада техничког комитета CEN/TC 275. Потребне на тржишту диктирају неопходност преузимања ових стандарда у национални систем стандардизације. Продаја лоших или небезбедних производа може озбиљно угрозити углед компанија, тако да је у интересу произвођача да постоје признати и прихваћени међународни/европски стандарди. Одређени број националних стандарда из области метода за анализу шећера настао је у складу са Директивом 79/786/ЕЕС (Methods of analysis for testing certain sugars intended for human consumption), која још није преузета у оквиру националног законодавства</p>	Септембар или октобар 2020, Берлин, Савезна Република Немачка
12.	Директор +1	<p>84. заседање Генералне скупштине ИЕС-а</p> <p>Образложење: Институт је пуноправни члан ИЕС. Директор Института (који врши функцију председника националног комитета ИЕС у нашој земљи) и/или руководиоца надлежног сектора у Институту (који врши функцију генералног секретара националног комитета) редовно учествују на генералним заседањима ИЕС, у оквиру којих се одржавају заседања Савета (тј. генералне скупштине, законодавног тела ИЕС), Одбора за менаџмент стандардизације и Одбора за оцењивање усаглашености, као и Форум секретара националних комитета, Форум председника националних комитета и заседања других формалних и неформалних тела.</p>	5-9. октобар 2020. године, Стокхолм (Краљевина Шведска)

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
13.	Директор + 1	IX балканска конференција о стандардизацији Образложење: Балканска конференција о стандардизацији, која окупља представнике националних тела за стандарде балканских земаља (Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Македоније, Молдавије, Румуније, Србије, Словеније, Турске, Црне Горе и Хрватске) одржава се од 2011. године, када је земља домаћин била Македонија. Конференција је изузетна прилика за размену искустава и изналагање решења за унапређивање међусобне сарадње и заједничког наступа у европским организацијама за стандардизацију. Посебно је значајно то што на конференцији редовно учествују високи представници CEN-а и CENELEC-а, ISO-а и IEC-а, што представља изузетну прилику за упознавање са најновијим стањем у европској стандардизацији.	Јесен 2020. године (Румунија)
14.	1	CEN-CENELEC PR конференција Образложење: Једна од обавеза Института је да преко свог представника, којег је званично именовано за рад у радној групи CEN-CENELEC која прати активности националних тела за стандарде усмерене на мала и средња предузећа као једну од важних заинтересованих страна, извештава о свим активностима које су предузете на националном нивоу. Састанци радне групе се одржавају неколико пута годишње, а представник Института ће присуствовати једном оваквом састанку на којем ће имати прилику да чује искуства и упозна се са најбољом праксом националних тела за стандарде и да их пренесе да би их Институт применио и у нашој земљи, као и да на лицу места извести европске организације за стандардизацију о свим активностима које је Институт предузео да би привукао представнике малих и средњих предузећа и укључио их у процес националне стандардизације.	Нису познати датум и место одржавања
15.	1	**Учешће на пленарном заседању техничког комитета CEN/TC 139 Боје и лакови Образложење: Комисија KS N035, Боје, лакови и сродне технологије и производи активно прати рад техничког комитета CEN/TC 139, Боје и лакови и редовно преузима све стандарде које је донео овај технички комитет, и то често методом превођења, на српском језику. С обзиром на то да је индустрија боја и лакова једна од најразвијенијих и најзаступљенијих грана индустрије у Републици Србији, постоји велики број заинтересованих страна за ову област, па се и национална комисија KS N035 састоји од великог броја експерата из ове области. Стандарди овог техничког комитета цитирани су у Правилнику о ограничењима и забранама производње, стављања у промет и коришћења хемикалија Републике Србије, па је самим тим и њихово разумевање и примена од посебне важности.	Нису познати датум и место одржавања
16.	1	**Пленарно заседање CEN/TC 128/SC 3 Црепови од глине Образложење: Комисија KS U125, Елементи за зидање и покривање кровова као приоритет у раду има активно праћење и учествовање у развоју европских стандарда из области рада европских тела CEN/TC 128/SC 3, Црепови од глине и CEN/TC 125/WG 1, Елементи за зидање од глине. Пленарно заседање европског поткомитета CEN/TC 128/SC 3 одржава се једном годишње, док се састанци у току године одржавају по потреби. Стандардизација у области црепова од глине је од изузетног значаја за развој домаће грађевинске индустрије, а преко 80 % произвођача црепова од глине из Србије учествује у раду комисије за стандарде KS U125. Представници 12 европских земаља присуствовали су 48. пленарном заседању европског поткомитета за црепове од глине, CEN TC 128/SC 3, које је одржано 18. и 19. априла 2018. године у Институту.	Нису познати датум и место одржавања

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
17.	1	**Састанак техничког комитета CLC/TC 81X Образложење: Комисија KS N081, Заштита од атмосферског пражњења израђује и доноси стандарде за: заштиту од атмосферског пражњења, заштиту од електромагнетског импулса атмосферског пражњења и елементе громобранских инсталација. Вредновање нових технологија на међународном нивоу захтева експертизу чланова TC 81X и уску сарадњу чланова комисије и осталих релевантних међународних тела. Препознатљива ефикасност, непрестана евалуација стварних потреба тржишта и развоја нових технологија, обезбеђивање доброг односа корисник-испоручилац опреме, објављивање „доброг стандарда” представљају циљеве које TC 81X треба да остварује.	Нису познати датум и место одржавања, вероватно Брисел
18.	1	**Састанак техничког комитета CLC/TC 46X, Комуникациони каблови Образложење: Комисија KS N086, Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи, израђује и доноси стандарде углавном према програму рада техничких комитета CLC/SR 46F, CLC/TC 46X, CLC/SC 46XA, CLC/SC 46XC, CLC/SR 86, CLC/TC 86A, CLC/SR 86B, CLC/TC 86BXA и CLC/SR 86C. Тржиште комуникационих каблова, компонента и система има стабилан раст и диверзификацију примене оптике, почев од раних 2000-тих. Услед експанзије захтева за пропусним опсегом података, видеом и мобилним услугама, пружаоци телекомуникационих услуга убрзано лансирају много напреднију технологију и услуге. Узимајући у обзир тенденцију ка коришћењу хибридних мрежа у којима технологије преноса коаксијалним, симетричним и оптичким кабловима конвергирају, велики број карактеристика би требало хармонизовати и синхронизовати за сваку од компонента хибридне комуникационе мреже.	Нису познати датум и место одржавања, вероватно Брисел
19.		Ванпланска путовања и заседања техничких комитета Образложење: Због процеса европских интеграција, преговора у вези са приступањем СТО, регионалне сарадње са земљама Западног Балкана, као и позива на семинаре, обуке и друге скупове за стручно усавршавање, у току сваке године указује се потреба за остваривањем једног броја важних службених путовања у иностранство која се не могу унапред предвидети и планирати. Позиве за учешће на разним међународним експертским састанцима, семинарима, радионицама и сличним скуповима Институт добија један или два месеца уочи њиховог одржавања и стога се она не могу унапред планирати. Из тих разлога неопходно је да постоје одређени износ средстава за ванпланска службена путовања у иностранство. Заседања техничких комитета ће бити одобрavana према расположивим средствима Института.	
		УКУПНО:	2.400.000

**Образложење: Заседања техничких комитета ће бити одобрavana према расположивим средствима Института.

Председник

Душан Рафаиловић

